

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Jaarstukken 2018

Jaarverslag en Jaarrekening

Veiligheid: voor elkaar

Definitief mei 2019

Documentgegevens

Nr.	Datum	Verspreid aan	T.b.v. vergadering
1	januari 2019	Arjen Schepers, Michel Thijssen, Henk Schreuders, Marco Huisman, Hubert Weitenberg, Gerben Willighagen, Marcel Kluin, Marc Mondria, Norbert Bosman, Lizette Tijink, Carla Grummel, Robert Jan Maaskant, Robert Steenbergen, Theo van Leussen, Bea Stegeman, Jaap Wolf.	(klaar uiterlijk 13/2)
2	21 februari 2019	Managementteam – 1 ^e aanbieding (voor accountantscontrole)	26 februari 2019
3	27 februari 2019	Accountant	
4	21 maart 2019	Managementteam – 2 ^e aanbieding (na accountantscontrole)	26 maart 2019
5	3 april 2019	dagelijks bestuur	10 april 2019
6	11 april 2019	Accountant (t.b.v. verklaring)	
	14 april 2019	Gemeenten	
		algemeen bestuur	3 juli 2019

Documentbeheer/ eigenaar	Marjolein Fransen
Projectleiding	Marc Kool & Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Dagelijks bestuur
Datum vaststelling	Mei 2019
Digitale vindplaats	MyCorsaID: V19.001749

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Opbouw document	5
1.2	Procedure	5
1.3	Algemene terugblik	6
DEEL A	JAARVERSLAG	9
2	PROGRAMMAVERANTWOORDING	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Programma Strategie & Beleid	10
2.3	Programma Brandweer	12
2.4	Programma Crisisbeheersing	18
2.5	Programma GHOR	22
2.6	Programma Bevolkingszorg	25
2.7	Programma Meldkamer	28
3	VERPLICHTE PARAGRAFEN	31
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	31
3.1.1	Financiële kengetallen	33
3.2	Bedrijfsvoering	34
3.3	Financiering	36
3.4	Verbonden partijen	39
3.5	Onderhoud kapitaalgoederen	40
3.6	Bezuinigingen / efficiency-schaalvoordelen 2018	41
4	SOCIAAL JAARVERSLAG	46
4.1	Personele cijfers	46
4.2	Arbeidsomstandigheden	49

BIJLAGE 1: TOELICHTING OVERSCHRIJDINGEN OPKOMSTTIJDEN BRANDWEER	52
BIJLAGE 2: OVERZICHT POSTALARMERINGEN 2018	53
DEEL B JAARREKENING	54
5 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	55
5.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	56
6 BALANS	63
6.1 Toelichting op de balans	64
7 BIJLAGEN JAARREKENING	75

1 Inleiding

1.1 Opbouw document

In deze jaarstukken legt Veiligheidsregio IJsselland verantwoording af over de uitvoering van de begroting 2018. De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

- Deel A: Jaarverslag (inclusief bijlage)
- Deel B: Jaarrekening (inclusief bijlagen)

In het Jaarverslag wordt aangegeven hoe de behaalde resultaten zich verhouden tot de in de programmabegroting gestelde doelen en wat de kosten daarvan zijn geweest. Het Jaarverslag is verdeeld in de volgende programma's:

- Strategie & Beleid
- Brandweer
- Crisisbeheersing
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

Vervolgens wordt ingegaan op de paragrafen die op grond van het Besluit begroting en verantwoording in het Jaarverslag terug dienen te komen. Ook is het sociaal jaarverslag toegevoegd en tot slot zijn enkele feiten en cijfers opgenomen.

Deel B betreft de jaarrekening. Hier zijn het overzicht van baten en lasten en de balans opgenomen.

1.2 Procedure

Conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stuurt het dagelijks bestuur vóór 15 april de voorlopige jaarstukken aan de raden van de deelnemende gemeenten. In feite krijgen de gemeenteraden de jaarstukken ter informatie toegestuurd. Het jaar is tenslotte ten einde en aan de uitvoering en uitgaven in dat jaar is niets meer te veranderen. De gemeenten kunnen hun burgemeesters wel punten meegeven voor de bespreking in de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli 2019. Waar de gemeenteraden wel expliciet wat van kunnen vinden, is de bestemming van het financieel resultaat.

Conform artikel 34 lid 4 van de Wgr stuurt het dagelijks bestuur de jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli aan gedeputeerde staten. Om deze termijn te halen, is in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland opgenomen dat het algemeen bestuur de jaarstukken voor 1 juli vaststelt. Voor de jaarstukken 2018 zal dit op 3 juli plaatsvinden.

1.3 Algemene terugblik

Veiligheidsregio IJsselland bestaat 5 jaar!

Op 1 januari 2014 fuseerden elf gemeentelijke brandweerorganisaties met de bestaande Veiligheidsregio IJsselland tot een nieuwe organisatie. Met bijna 300 beroepsmedewerkers en ruim 800 (brandweer)vrijwilligers dragen we bij aan de veiligheid binnen onze regio. We versterken de fysieke veiligheid in de samenleving: in de eerste plaats beperken we de risico's van branden, rampen en crisissen waar het kan. We doen dat samen met gemeenten, inwoners, bedrijven en partnerorganisaties. Maar als zich een brand, ramp of crisis voordoet, bestrijden we deze vanuit onze 24/7 paraat staande organisatie.

Nieuwe managementstructuur

Per 1 januari 2018 is het managementteam versmalt naar een strategisch managementteam van drie personen. Tevens is de clusterindeling opgeheven. Mede hierdoor is er meer ruimte ontstaan voor het middenkader en de medewerkers om vanuit eigen verantwoordelijkheid het werk te doen.

Nieuw risicoprofiel en beleidsagenda

Met inbreng van het bestuur, professionals van gemeenten, partners en medewerkers is in 2018 een nieuw risicoprofiel en, mede daarop gebaseerd, een nieuwe beleidsagenda 2019 t/m 2023 tot stand gekomen. Deze documenten vormen de basis voor ons werk de komende vier jaar. In beide documenten is aandacht voor nieuwe risico's die aan de orde zijn: digitale verstoring (cyberveiligheid), klimaatverandering, maatschappelijke onrust en terrorisme. Deze nieuwe risico's kennen qua voorkomen een bovenregionaal en/of zelfs landelijk karakter. We lossen dergelijke vraagstukken niet regionaal op, maar de effecten komen wel regionaal en lokaal tot uitdrukking en daar ligt voor ons een duidelijke rol. Naar aanleiding van inbreng van de gemeenten is het risico van de laagvliegroutes bij uitbreiding van Lelystad Airport eveneens opgenomen. Zo gauw er meer bekend is over de vliegroutes en hoe hoog er daadwerkelijk gevlogen wordt, beoordelen we hoe groot de risico's daarvan zijn.

Naast de nieuwe risico's zijn de vijf risico's met de hoogste prioriteit hetzelfde gebleven: ziektegolf (inclusief dierziekten), overstroming, brand in dichte binnenstad, verstoring nutsvoorzieningen en paniek in menigten. Deze prioriteiten vormen de basis voor diverse programma's en projecten om de risico's te beperken en beter voorbereid te zijn op eventuele incidenten.

Tijdens het proces van totstandkoming van het risicoprofiel en de beleidsagenda zijn alle colleges van B&W bezocht door de MT-leden en de accountmanagers en is aan de gemeenteraden aangeboden om beide documenten toe te lichten. Een groot aantal gemeenten heeft daarvan gebruik gemaakt. Zowel de contacten met de colleges, als de contacten met de raden hebben ons veel input gegeven voor een optimale uitvoering van ons werk.

Zelfredzaamheid en brandveilig leven

Zoals het beleidsplan aangeeft blijven we de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren. Op die manier weten zij wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na een brand, ramp of crisis. Diverse publieksacties zijn in dit kader uitgevoerd.

Bestrijden incidenten: branden, rampen en crisis

In 2018 is een start gemaakt met het project 'uitrukorganisatie op maat'. Hoofddoel hiervan is om een brandweerorganisatie te bereiken, die ook in de toekomst met vrijwilligers te organiseren is. Als eerste stap heeft in 2018 een herverdeling van het (grote) materieel plaatsgevonden.

In 2018 is Brandweer IJsselland ruim 4.400 maal gealarmeerd geweest bij incidenten. Naast alarmeringen voor brand betrof het onder andere alarmeringen voor incidenten op de weg, op het water en het spoor en incidenten met gevaarlijke stoffen, met dieren en stormschade. Vooral de bijzondere weersomstandigheden, zoals de storm in januari en de droge, warme zomer, zorgden voor topdrukke. Tijdens de storm van 18 januari verwerkte de brandweer 130 incidenten, zoals bomen op de weg en schade aan het wegdek. Ook bij de gemeenten zelf kwamen meldingen binnen. Extra druk was het tijdens de zomerperiode: door het warme en droge weer waren er 241 brandincidenten. Het speciale natuurbrandbestrijdingsteam 'Handcrew Overijssel' werd in 2018 vier keer ingezet in de regio en drie keer op andere plekken in Nederland, waaronder Drenthe.

Als er een groter incident in onze regio is, werken we met alle hulpdiensten volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP). Deze bepaalt hoe de coördinatie en de inzet van brandweer, GHOR, gemeenten en politie verloopt. De GRIP-fase geeft het gebied en de mogelijke gevolgen van het incident aan. In 2018 is deze procedure veertien keer ingezet, waaronder tijdens de brand bij verzorgingstehuis Fermate in Zwolle, een industriebrand in Kampen, branden in Deventer (onder andere in de Proosdijpassage), Steenwijkerland en in Hardenberg. Tijdens dergelijke incidenten zetten we steeds vaker de liveblog in op onze website, www.vrijsselland.nl. Zo krijgen inwoners van IJsselland zo snel als mogelijk de juiste informatie.

Tijdens de extreem droge zomer is de crisisorganisatie ook in touw geweest. Er is in scenario's gedacht welke situaties zich zouden kunnen voordoen. De kwaliteit van water kwam in het geding, maar ook de bescherming van de waardevolle en kwetsbare natuur leidde tot dilemma's. De communicatie verliep via de veiligheidsregio en de wijze waarop dat vorm gegeven is, hebben de direct betrokkenen erg gewaardeerd.

Op 8 november heeft een grootschalige (bestuurlijke) oefening met als thema terrorismegevolgbestrijding plaatsgevonden.

De Jan van der Heydenprijs van Brandweer Nederland ging in 2018 naar de briefing-app, een inzending van de veiligheidsregio's Haaglanden en IJsselland. De prestigieuze prijs werd tijdens het Brandweercongres uitgereikt. Met de app wordt operationele informatie gedeeld met de brandweereenheden waarvoor deze van belang is.

Landelijke Meldkamer Organisatie en Meldkamer Oost-Nederland

Het landelijke project dat moet leiden tot vorming van één Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) ging in 2014 van start en loopt door tot circa 2020. Samen met de andere veiligheidsregio's in Oost-5 leverden wij daaraan in 2018 onze inhoudelijke bijdrage.

Deel A   Jaarverslag

2   Programmaverantwoording

2.1   Inleiding

De inrichting van dit jaarverslag dient, conform de financiële verordening van Veiligheidsregio IJsselland, aan te sluiten op de indelingssystematiek van de programmabegroting. De programmabegroting (en dus ook dit jaarverslag) is verdeeld in de volgende programma's:

- Strategie & Beleid
- Brandweer
- Crisisbeheersing
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

De rapportage dient onder andere in te gaan op afwijkingen in de geleverde prestaties. Er is voor gekozen om dezelfde opzet te hanteren als voor de eerste en tweede bestuursrapportage 2018, zodat de documenten vergelijkbaar zijn.

In de begroting 2018 staan per programma de te behalen resultaten (wat willen we bereiken?) en de daaraan verbonden actiepunten (wat doen we daarvoor?). Deze resultaten en actiepunten zijn in de paragrafen hieronder overgenomen. Aan de tabel is een kolom met de realisatie toegevoegd en een kolom waar, zo nodig, een toelichting staat. De realisatie is door middel van smileys weergegeven. Een groene smiley geeft aan dat de prestatie behaald is, een oranje smiley geeft aan dat de prestatie deels behaald is en een rode smiley geeft aan dat de prestatie niet gehaald is.

Onder de tabel wordt antwoord gegeven op de vraag *'wat heeft het gekost?'* en wordt waar nodig een toelichting gegeven op de afwijking.

2.2 Programma Strategie & Beleid

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Strategische koers en ambitie voor de periode 2019 tot 2022.	We werken samen met de gemeenten en andere samenwerkingspartners een nieuw beleidsplan 2019-2022 uit en laten dit vaststellen door het algemeen bestuur.		De beleidsagenda 2019 t/m 2023 is vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Programma Strategie & Beleid

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Bestuur	69.785	176.434	164.294	-12.140	V
Totaal lasten	69.785	176.434	164.294	-12.140	V
Bestuur	-20.150	-20.150	-20.000	150	N
Totaal baten	-20.150	-20.150	-20.000	150	N
Totaal saldo baten en lasten	49.635	156.284	144.294	-11.990	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	49.635	156.284	144.294	-11.990	V

Per saldo sluit het programma Strategie & Beleid met een positief saldo van € 12.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Binnen de totaal beschikbare budgetten van het bestuur is in 2018 sprake van een onderuitputting, o.a. door een lagere doorbelasting van de salariskosten secretaris.	€ -12.000	V
Totaal resultaat programma Strategie & Beleid (voordeel)	€ -12.000	V

2.3 Programma Brandweer

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	<p>We beperken en voorkomen brand en ongevallen bij brand bij burgers, bedrijven en instellingen.</p> <p>We zorgen ervoor dat de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven wordt vergroot.</p>	<p>We geven invulling aan de rol van bevoegd gezag ten aanzien van BRZO-bedrijven en vervullen de wettelijke taak van adviseur externe veiligheid;</p> <p>We maken per aangesloten gemeente heldere afspraken over de te leveren inspanning op het gebied van advisering en toezicht en komen deze na;</p> <p>We geven invulling aan het kennispunt brandveiligheid binnen de RUD (sinds 1 januari 2018: Omgevingsdienst);</p> <p>We maken, samen met de posten, burgers, bedrijven en instellingen bewust van veilige en onveilige situaties (brandveilig leven).</p>		<p>Toelichting laatste punt: Dit jaar ligt de focus op de doelgroep kinderen. Een structurele aanpak op basisscholen wordt geïmplementeerd. De inzet van vrijwilligers blijkt niet overal mogelijk. Om meer continuïteit te kunnen leveren, wordt een voorstel uitgewerkt voor een alternatieve invulling van de benodigde capaciteit.</p>
2.	<p>Alle repressieve brandweermedewerkers zijn opgeleid, conform het Besluit veiligheidsregio's.</p>	<p>We stellen het Meerjaren Opleidingsplan bij, onder andere op basis van de vanuit repressie gewenste behoefte.</p>		<p>Alle repressieve medewerkers zijn conform het Besluit opgeleid. Het meerjaren opleidingsplan is in ontwikkeling en volgt nu het formatieplan vrijwilligers is vastgesteld.</p>

3.	Alle repressieve brandweermedewerkers oefenen, volgens de Leidraad Oefenen en zijn hiermee maximaal toegerust op hun taak.	We maken voor iedere functie een oefenprofiel op basis van de Branchestandaarden. Het oefenprogramma sluit hier op aan en bevat tevens ruimte om lokale risico's te beoefenen. Dit programma is afgestemd met multidisciplinaire partners. Het oefenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.		
4.	De brandweer voldoet wat betreft de basis brandweezorg aan de opkomsttijden zoals die zijn gesteld in het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.	<p>Organiseren van de basisbrandweezorg binnen de vastgestelde normen.</p> <p>In het dekkingsplan zijn de risicolocaties vermeld, inclusief de voorgenomen risico-reducerende maatregelen zoals voorlichtingsacties. Die gaan we samen met de lokale ploegen uitvoeren.</p> <p>Jaarlijks rapporteren we over de opkomsttijden en de risicomaatregelen. We ontwikkelen een dynamisch dekkingsplan waarbij ten alle tijde in een digitale geografische omgeving bekeken kan worden hoe het staat met de opkomsttijden, afgezet tegen het (brand)risicoprofiel.</p> <p>Het proces Repressie voert na een woningbrand een klanttevredenheidsonderzoeken uit bij de bewoners. Hierover wordt gerapporteerd.</p>		In 2018 is in 81% v.d. uitrukken voldaan aan de normtijden uit het dekkingsplan. Zie voor een toelichting hierop bijlage 1. En zie bijlage 2 voor een overzicht van het aantal alarmeringen per post.
5.	De brandweer draagt zorg voor het uitvoeren van specialistische taken zoals optreden bij waterongevallen, verkeersongevallen, natuurbranden en ongevallen met gevaarlijke stoffen.	<p>We hebben operationele eenheden waterongevallenbestrijding (waaronder duikers), eenheden t.b.v. ongevallenbestrijding gevaarlijke stoffen (waaronder gaspakdragers) en eenheden t.b.v. technische hulpverlening en natuurbrandenbestrijding.</p> <p>We werken met andere regio's samen op het gebied van de inzet van gaspakkenteams.</p>		

6.	We realiseren maatwerk in de uitruk/ inzet conform dekkingsplan. We rukken vraaggestuurd uit (niet te veel, niet te weinig personeel en materieel aanwezig bij een incident).	Daar waar we nu al uitrukken met vier mensen op een brandweervoertuig (Giethoorn, Oldemarkt en Zwolle) brengen we deze werkwijze in lijn met de visie Uitruk op Maat.		De inspectie J&V heeft aangegeven dat er een risico-inventarisatie en -evaluatie uitgevoerd moet worden voor het uitrukken met 4 mensen op 1 voertuig. Deze is uitgewerkt en wacht op besluitvorming.
7.	Het aantal nodeloze meldingen wordt over een periode van drie jaar (2017 – 2020) jaarlijks met 10% verminderd.	We dringen het aantal nodeloze meldingen structureel terug door het verificatieproces op automatische meldingen te bevorderen en de notoire veroorzakers van nodeloze alarmeringen te bezoeken en met hen afspraken te maken over de oorzaken en oplossingen van nodeloze meldingen.		Er is sprake van een vermindering van 23%.
8.	We zorgen ervoor dat relevante informatie uit vergunningen en het toezicht beschikbaar is t.b.v. een effectieve incidentbestrijding.	Er is afgesproken van welke objecten we informatie op het brandweervoertuig willen hebben. We werken nu aan (een inventarisatie van) de hiervoor benodigde personele capaciteit.		Een inhoudelijke toets van de informatie die ook daadwerkelijk wordt benut, is nog niet afgerond.
9.	We hebben aandacht voor de gezondheidsrisico's voor brandweerpersoneel bij specifieke locaties en omstandigheden.	We oefenen de repressieve medewerkers structureel op het gebied van arbeidshygiëne.		
10.	We leren van evaluaties van incidenten en oefeningen door de inzet van een actief leeragentschap.	We nemen 'lessons learned' uit evaluaties in het oefenprogramma op. De uitkomsten van evaluaties zijn standaard onderdeel van het oefenprogramma en zijn mede bepalend voor de inhoudelijke invulling van oefeningen. De uitkomsten van evaluaties worden anders gepresenteerd (bijv. door filmpjes en Infographics) en het accent ligt meer op individuele coaching van medewerkers.		Op basis van opgedane ervaring geven we op een meer pragmatische manier invulling aan het evalueren en zijn er prioriteiten gesteld om te zorgen dat belangrijke leerervaringen in elk geval in het oefenprogramma

				terugkomen.
11.	We zorgen ervoor dat het materieel en materiaal voor de operationele processen veilig, betrouwbaar, geschikt en beschikbaar is.	<p>We verwerven nieuw materieel/materiaal op basis van ontwikkelingen in en uitkomsten van het repressief dekkingsplan. Een belangrijke aanbesteding die in 2018 wordt afgerond is de aanbesteding van 23 tankautosputten en het redgereedschap.</p> <p>We onderhouden en beheren het materieel/ materiaal, conform het materieelplan.</p>	 	<p>Overall lopen de investeringen nog achter op de planning, maar we lopen hier wel jaarlijks op in. De aanbestedingen van de tankautosputten en het redgereedschap zijn afgerond. De eerste tankautosputten worden in 2019 geleverd.</p> <p>Het materieel/materiaal is vanaf 2018 volgens meerjarige onderhoudsplanning (MJOP) beheerd en onderhouden.</p>

Wat heeft het gekost?

Programma Brandweer

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Processen en clusters	29.141.686	28.685.406	29.279.985	594.579	N
Totaal lasten	29.141.686	28.685.406	29.279.985	594.579	N
Processen en clusters	-321.020	-411.020	-803.405	-392.385	V
Totaal baten	-321.020	-411.020	-803.405	-392.385	V
Totaal saldo baten en lasten	28.820.666	28.274.386	28.476.580	202.194	N
bij: onttrekkingen aan reserves	-935.699	-207.699	-207.699	0	
af: stortingen in reserves	598.688	598.688	598.688	0	
Resultaat	28.483.655	28.665.375	28.867.569	202.194	N

Per saldo sluit het programma Brandweer met een negatief saldo van € 202.000, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Binnen het totale programma brandweer is er een voordeel op de loonkosten door ontstane vacatures. De werving hiervan vindt plaats in 2019.	€ -62.000	V
De huisvestingskosten zijn dit jaar hoger uitgevallen, door: meerwerk installatie en omzetting toegangsbeheer kazernes, proefopstellingen Arbo- meubilair kantoren en hygiëne producten kazernes.	€ 108.000	N
Het beheer en onderhoud van het materieel heeft dit jaar geleid tot hogere kosten, door: extra verplichte cilinderkeuringen (ademlucht), revisie van duiktoestellen, extra brandstofkosten door toename vervoersbewegingen, extra kosten door veroudering van het wagenpark en extra kosten voor instandhouding van het pagersysteem.	€ 167.000	N
Er is een onderschrijding op de oefenkosten en heeft mn. te maken met het temporiseren van enkele oefenactiviteiten i.r.t. de vrijwilligers bij de brandweer. Deze temporisering was nodig om stapeling van oefenactiviteiten (en dus toenemende oefeninspanning) te voorkomen.	€ -127.000	V
Lagere opbrengst verkoop materieel door uitstel van investering.	€ 61.000	N
Hogere kosten brandweezorg door extra overige personeels- en beheerkosten. Bijvoorbeeld logistiek, advieskosten, open dagen, brandweerrally, organisatie brandweerwedstrijden, onderscheidingen, afkoop verleturen	€ 55.000	N
Totaal resultaat programma Brandweer (nadeel)	€ 202.000	N

2.4 Programma Crisisbeheersing

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	<p>Wij zorgen, in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, voor een betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie. Hiertoe bevorderen we dat de crisisfunctionarissen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competent zijn; • opgeleid, getraind en geoefend zijn, conform het risicoprofiel; • Informatiegestuurd optreden; • in crisisruimten werken, die voldoen aan de eisen. 	<ul style="list-style-type: none"> • We werven en selecteren nieuwe functionarissen volgens de PROF. • We voeren een 18-maandelijks programma multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (moto) uit dat gericht is op ons risicoprofiel en een uitwerking is van het oefenbeleidsplan. • We bevorderen het informatiegestuurd optreden tijdens de activiteiten van het moto-programma. • We evalueren inzetten en oefeningen op basis van het evaluatiebeleid. • We beheren crisisruimten zodanig dat zij 24/7 operationeel beschikbaar zijn voor de crisisteams. • We werken de mogelijkheden voor een bredere inzet van (mechanismen in) de crisisorganisatie, nader uit. 		<p>De door de VRIJ ontwikkelde evaluatietool wordt overgenomen door diverse veiligheidsregio's voor benchmarking en om ook landelijk een systeem van kwaliteit en vergelijkbaarheid te ontwikkelen. Binnen de VRIJ wordt de wijze van evaluatie, mede ook met behulp van de evaluatietool, verder ontwikkeld. Het uitwerken van de mogelijkheden binnen de crisisorganisatie krijgt in 2019 verder gestalte in het project Doorontwikkeling van de crisisorganisatie.</p>
2.	<p>Aan de hand van het nieuwe risicoprofiel, leveren we een bijdrage aan het risicogericht werken in onze regio, door te</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We nemen deel aan de volgende samenwerkingsverbanden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Overstromingen/hoogwater (regionaal programma IJssel-Vecht delta); 		<p>De VRIJ heeft door middel van het inzetten van accountmanagers een meer pro-actievere rol</p>

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	<p>participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's en mogelijk maatwerk te leveren op lokale risico's. Doel van een samenwerkingsverband is om te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Uitval nutsvoorziening (landelijk project continuïteit van de samenleving); 3. Evenementenveiligheid (regionaal netwerk LiveEvents); 4. Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming (samenwerking met defensie en VR Twente); <ul style="list-style-type: none"> • We voeren de samenwerkingsafspraken met onze convenantpartners uit, zoals deze zijn vastgelegd in de afsprakenlijsten. We stimuleren de lokale verbondenheid en bieden maatwerk om veiligheid te stimuleren 		<p>gepakt in haar netwerk. De VRIJ participeert in samenwerkingsverbanden om gezamenlijk te werken aan planvorming op de risico's. De planvorming moet nog meer vorm krijgen, ook in situaties waar nog geen sprake is van opschaling. Deze ontwikkeling moet nog verder worden doorgezet. Internationaal gezien is het netwerk uitgebreid door het project IN-PREP. Met IN-PREP wordt een informatiesysteem ontwikkeld, waarmee bij (verwachte) grote, internationale rampen en crisis een gedeeld beeld van de benodigde responscapaciteit kan worden opgebouwd. Kennis en ervaring vanuit IN-PREP worden meegenomen in de werkwijzen van de VR.</p>

Wat heeft het gekost?

Programma crisisbeheersing

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Veiligheidsbureau	717.598	839.194	759.757	-79.437	V
Totaal lasten	717.598	839.194	759.757	-79.437	V
Veiligheidsbureau	0	-194.667	-65.640	129.027	N
Totaal baten	0	-194.667	-65.640	129.027	N
Totaal saldo baten en lasten	717.598	644.527	694.117	49.590	N
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	717.598	644.527	694.117	49.590	N

Per saldo sluit het programma Crisisbeheersing met een negatief saldo van € 50.000, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Er zijn dit jaar minder kosten gemaakt voor het Europese project IN PREP. VRIJ organiseert in 2019 een hoogwater oefening en dan zullen voornamelijk de kosten worden gemaakt.	€ -126.000	V
Bij de 2e bestuursrapportage 2018 is het beschikbare budget ten onrechte met 75.000 euro verlaagd. Een ontstane vacature is 3 maanden eerder ingevuld dan toen was voorzien. Hierdoor is de functie tijdelijk dubbel bezet geweest i.v.m. overdracht werkzaamheden.	€ 44.000	N
Binnen de totaal beschikbare budgetten van crisisbeheersing is in 2018 sprake van een overschrijding, o.a. doordat de kosten voor opleiden, trainen en oefenen toch iets hoger uitvielen dan bij de 2e bestuursrapportage was ingeschat en hogere bijdrage IFV voor netcentrisch werken.	€ 6.000	N
Doordat er minder kosten zijn gemaakt voor het Europese project IN PREP zijn er ook minder opbrengsten. Het is namelijk een budgettair neutraal project.	€ 126.000	N
Totaal resultaat programma Crisisbeheersing (nadeel)	€ 50.000	N

2.5 Programma GHOR

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	<p>Een goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises (GHOR). De organisatie voor de (operationele) GHOR voldoet aan één normenset. Deze in 2015 i.s.m. de actoren overeengekomen set geldt als toetsingsinstrument voor de corebusiness van de GHOR.</p>	<p>We meten de prestaties en rapporteren hierover in managementrapportages. Het landelijk rapport Aristoteles benoemt één indicator waarover aan het bestuur moet worden gerapporteerd: 100% van de GHOR-functionarissen is opgeleid, getraind en geoefend overeenkomstig de gestelde eisen in het Jaarplan GHOR-OTO. Daarnaast wordt in dit kader invulling gegeven aan de reguliere taken van het GHOR-bureau zoals onder andere de GHOR-inbreng in de Meldkamer Oost Nederland, advisering gemeenten, opleidingen en oefeningen, planvorming en informatievoorziening. De voorbereiding op het gebied van de continuïteit van zorg bij de care-instellingen vraagt extra aandacht.</p>		
2.	<p>Goede bovenregionale samenwerking. Er is sprake van aantoonbare bovenregionale samenwerking op het gebied van de operationele (warme) en GHOR-bureau (koude) organisatie. Dit in het kader van de unité de doctrine (Veiligheidsberaad 2013),</p>	<p>We rapporteren met een heldere opsomming van de concrete ontwikkelingen, vooral ten aanzien van de samenwerking (zo wel warm/operationeel als koud/GHOR-bureau) met de GHOR van de VNOG.</p>		

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	de LMO-ontwikkelingen en de efficiencybehoefte.			
3.	Zelfredzamere burgers.	<p>Inventarisatie van koepels¹ van verminderd zelfredzamen en implementatie van de vraag van de koepels.</p> <p>Evaluatie van de invulling door het Nederlandse Rode Kruis op het gebied van workshops Eerste Hulp Aan Kinderen en reanimatie.</p> <p>Implementatie workshop levensreddende handelingen.</p>		In totaal hebben er in 2018 rond de 100 workshops eerste hulp, levensreddend handelen, enz. plaatsgevonden, waarbij wij op een manier betrokken waren. Hierbij zijn ongeveer 1.400 personen getraind.

¹ Organisaties die betrokken zijn bij niet zelfredzame mensen, met name instellingen voor 24-uurszorg, maar bijvoorbeeld ook organisaties voor mensen met een specifieke culturele achtergrond of voor mensen met een lichamelijke beperking.

Wat heeft het gekost?

Programma GHOR

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
GHOR	1.006.566	982.195	990.587	8.392	N
Totaal lasten	1.006.566	982.195	990.587	8.392	N
GHOR	0	0	-7.124	-7.124	V
Totaal baten	0	0	-7.124	-7.124	V
Totaal saldo baten en lasten	1.006.566	982.195	983.463	1.268	N
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	1.006.566	982.195	983.463	1.268	N

Per saldo sluit het programma GHOR met een negatief saldo van € 1.300, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Er is extra inhuur geweest van capaciteit voor communicatie/vormgeven ter ondersteuning van een traject met verpleeg- en verzorgingshuizen en de evaluatie van de griepepidemie.	€ 8.300	N
Hogere inkomsten door een vergoeding van externe uren medewerker GHOR.	€ -7.000	V
Totaal resultaat programma GHOR (nadeel)	€ 1.300	N

2.6 Programma Bevolkingszorg

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie	Opmerkingen
1.	Bevolkingszorg functioneert als een team bij het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden van rampen en crises en de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu.	Crisisfunctionarissen halen de normtijden. Crisisfunctionarissen worden voorzien van de middelen, die nodig zijn voor het goed uitvoeren van hun functies. Alle relevante documenten en informatie is actueel en digitaal toegankelijk.	 	
2.	Medewerkers van het team Bevolkingszorg vormen een	Functionarissen bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend volgens het monodisciplinair		Er is sprake van een aantal vacatures die

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
	<p>betrouwbaar, op hun taak toegerust team. Hiertoe bevorderen we dat de functionarissen van het team Bevolkingszorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> – competent zijn; – opgeleid, getraind en geoefend zijn; – informatiegestuurd optreden; – gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken. 	<p>meerjarenplan opleiden, trainen en oefenen (OTO-plan). Deelname is minstens 90%. Functionarissen bevolkingszorg zijn, waar daartoe aangewezen, opgeleid en geoefend volgens het multidisciplinair meerjaren OTO- plan. Sleutelfunctionarissen worden getraind in het automatiseringssysteem LCMS. Nieuwe medewerkers worden binnen drie maanden opgeleid. Er worden oefeningen georganiseerd met relevante partners (25% van de oefeningen).</p>		<p>lastig in te vullen zijn. Er wordt momenteel gewerkt aan het invullen van deze vacatures. Daarnaast wordt Bevolkingszorg sterker gepositioneerd als kolom binnen de crisisorganisatie.</p>

Wat heeft het gekost?

Programma Bevolkingszorg

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Bevolkingszorg	325.214	414.713	410.013	-4.700	V
Totaal lasten	325.214	414.713	410.013	-4.700	V
Bevolkingszorg	-139.596	-139.596	-139.596	0	
Totaal baten	-139.596	-139.596	-139.596	0	
Totaal saldo baten en lasten	185.618	275.117	270.417	-4.700	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	185.618	275.117	270.417	-4.700	V

Per saldo sluit het programma Bevolkingszorg met een positief saldo van € 5.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Diverse kleine voordelen	€ -5.000	V
Totaal resultaat programma Bevolkingszorg (voordeel)	€ -5.000	V

2.7 Programma Meldkamer

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
1.	Alarmeren van die eenheden die het snelst ter plekke kunnen zijn.	Brandweer werkt aan een dynamisch dekingsplan waar de inzet en kwaliteit van de meldkamers een integraal onderdeel van uitmaken. Multidisciplinair is de opschaling en de rolneming van de calamiteitencoördinator (caco) een belangrijk aandachtspunt.		De Caco-functie is een neventaak van centralisten die daar speciaal voor zijn opgeleid. De bezetting is in de praktijk een knelpunt vanwege het feit dat het tijd kost nieuwe mensen op te leiden en ziekte onder personeel. De verantwoordelijke kolommen (politie, brandweer en ambulancedienst) spannen zich gezamenlijk in om het rooster weer continu bezet te krijgen.
2.	Terugdringen van het aantal nodeloze meldingen.	Bij een automatische alarmering wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen. Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het		Dit jaar is het aantal abonnees uitgebreid waarbij meldingen door de meldkamer worden geverifieerd. Mede daardoor is een

Nr.	Resultaat	Acties	Realisatie 	Opmerkingen
		acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.		reductie gehaald van 23%.

Wat heeft het gekost?

Programma Meldkamer

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Meldkamer	920.391	973.972	1.028.768	54.796	N
Totaal lasten	920.391	973.972	1.028.768	54.796	N
Meldkamer	0	-175.000	-705.697	-530.697	V
Totaal baten	0	-175.000	-705.697	-530.697	V
Totaal saldo baten en lasten	920.391	798.972	323.071	-475.901	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	920.391	798.972	323.071	-475.901	V

Per saldo sluit het programma Meldkamer met een positief saldo van € 476.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Hogere personeelskosten door tijdelijke plaatsing van een medewerker, die via de MON wordt vergoed. Verder heeft er nog een nabetaling n.a.v. functiewijzigingen plaatsgevonden.	€ 55.000	N
Hogere inkomsten door detachering van een medewerker aan de MON	€ -31.000	V
In oktober 2018 is een eenmalige bijdrage ontvangen van het ministerie J&V naar aanleiding van een bestuurlijk akkoord. Deze eenmalige bijdrage is voor het uitwerkingskader meldkamer om onder andere de achterblijvende kosten van te betalen. Voorgesteld wordt deze bijdrage in de reserve meldkamer te storten, aangezien de samenvoeging in 2021 plaatsvindt.	€ -500.000	V
Totaal resultaat programma Meldkamer (voordeel)	€ -476.000	V

3 Verplichte paragrafen

Op grond van artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient het jaarverslag een aantal verplichte paragrafen te bevatten. Voor Veiligheidsregio IJsselland zijn dit:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Bedrijfsvoering
3. Financiering
4. Verbonden partijen
5. Onderhoud kapitaalgoederen

De volgende paragrafen zijn niet verplicht, maar wel opgenomen:

6. Bezuinigingen 2018

In deze paragrafen staat de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen. De paragrafen lokale heffingen en grondbeleid zijn niet van toepassing.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Veiligheidsregio IJsselland kenmerkt zich door risicomanagement in het primaire proces. Aan het managen van de veiligheidsrisico's van burgers ontleent de organisatie immers haar bestaansrecht. Toch heeft de veiligheidsregio meer risico's te managen, vooral ten aanzien van de bedrijfsvoering (bijv. ICT, HR, juridisch, kwaliteit, fraude). Deze risico's moeten minstens zo goed gemanaged worden om het primaire proces te laten functioneren. De risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van Veiligheidsregio IJsselland zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt onze organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de huidige risico's en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze organisatie. Op basis van de geïnterviewde risico's is in 2018 het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van onze organisatie in kaart te brengen. Uit de inventarisatie zijn vanuit de verschillende teams risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, die van belang zijn. In het navolgende overzicht zijn de tien risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Nr	Risico gebeurtenis	Kans	Maximaal financieel gevolg
1	Grootschalige/langdurige inzet waarvan de kosten boven het hiervoor geraamde bedrag komen en geen compensatie plaatsvindt.	10%	€ 1.500.000
2	Rente wordt hoger dan waarmee we in de begroting rekening hebben gehouden.	30%	€ 500.000
3	Fiscale controle van de Belastingdienst (boete).	30%	€ 500.000
4	Bericht stijging van pensioenpremie nadat begroting is vastgesteld.	50%	€ 190.000
5	Datalek van geregistreerde gegevens (privacygevoelig of vertrouwelijk).	50%	€ 250.000
6	Reserve transitie meldkamer blijkt onvoldoende om de hogere kosten die daaruit voortvloeien te kunnen opvangen.	50%	€ 250.000
7	Het Veiligheidsberaad neemt besluiten met financiële en personele gevolgen voor Veiligheidsregio IJsselland.	70%	€ 100.000
8	Minder aanbieders voor oefentrajecten op de markt waardoor inschrijvingen bij aanbestedingen hoger uitvallen dan verwacht.		
9	Wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid.	50%	€ 100.000
10	Complexiteit Europese aanbestedingen.	50%	€ 100.000

Weerstandsvermogen

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland door middel van een simulatiemethodiek (Monte-Carlo) is het verband tussen risico en aan te houden weerstandsvermogen bepaald. In deze simulatie wordt het gedrag van de risico's over een groot aantal jaren nagebootst. In de eerste plaats leidt dit tot uitspraken over de mate van zekerheid dat het beschikbare weerstandsvermogen, voldoende is om de risico's op te vangen. Daarnaast geeft deze analyse antwoord op de vraag welke risico's het meest bepalend zijn in de bepaling van de aan te houden risicovoorziening. Het terugdringen van deze risico's heeft het grootste effect.

Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een beschikbaar weerstandsvermogen (reserve) van één miljoen euro. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2017 besloten om vooralsnog met de huidige beschikbare reserve/ weerstandscapaciteit van 1,0 miljoen euro te volstaan in plaats van de berekende 1,18 miljoen euro en aan de hand van ervaringen met risicomanagement de komende jaren pas definitieve uitspraken te doen over de eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve/ weerstandscapaciteit.

3.1.1 Financiële kengetallen

Als gemeenschappelijke regelingen is het verplicht om een uniforme basisset financiële kengetallen op te nemen. Hieronder een overzicht van de kengetallen, die voor Veiligheidsregio IJsselland van toepassing zijn.

Kengetallen 2018	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Netto schuldquote	59%	71%	56%
Solvabiliteitsratio	10%	10%	14%
Structurele exploitatieruimte	-1%	0%	0%

De andere ratio's (die verplicht zijn voorgeschreven conform BBV) zijn niet opgenomen in verband met het niet van toepassing zijn op de Veiligheidsregio IJsselland.

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 56% het geval bij Veiligheidsregio IJsselland.

De netto schuldquote is voor 2018 iets lager t.o.v. 2017 door het aflossen van één langlopende leningen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Wanneer wij het solvabiliteitspercentage afzetten tegen vergelijkbare veiligheidsregio's kan worden gesteld dat Veiligheidsregio IJsselland met 14% een laag solvabiliteitspercentage heeft. Hierbij merken wij op dat het volledige resultaat 2018 is meegenomen in het solvabiliteitspercentage voor 2018.

De solvabiliteitsratio is voor 2018 hoger t.o.v. 2017 door toename van het eigen vermogen. Dit wordt veroorzaakt door o.a. een hoger jaarrekeningresultaat.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor Veiligheidsregio IJsselland ligt op 0%. Voor een mogelijke structurele

tegenvaller in de toekomst zullen wij de deelnemende gemeente een voorstel doen hoe deze financieel te dekken.

3.2 Bedrijfsvoering

Organisatie algemeen

De bedrijfsvoering is op orde en de teams functioneren met een grote mate van zelfstandigheid. Bij de wijziging van de managementstructuur per 1 januari 2018 is de eenhoofdige aansturing van bedrijfsvoering vervallen en worden de vier teams binnen bedrijfsvoering door de drie MT-leden van de veiligheidsregio aangestuurd.

Nieuw financieel en personeelssysteem

Bij Financien en HRM is het nieuwe financieel- en personeelssysteem vanaf 2018 in gebruik genomen. De implementatie van beide systemen is gebruikt om de werkprocessen bij Financien en HRM te verbeteren. Daarnaast is er aandacht besteed aan het verbeteren van de, uit deze systemen afkomstige, sturingsinformatie voor de leidinggevenden. De behoefte hieraan neemt, in het kader van het informatiegestuurd werken, steeds meer toe.

HRM

VR Academy en MD-traject

Het versmallen van het MT en laten vervallen van de indeling met vier brandweerclusters moet leiden tot meer eigenaarschap bij leidinggevenden en medewerkers. Echter, dit gaat niet van de één op de andere dag. Dit vraagt om ander gedrag en meer persoonlijk leiderschap. Om hierin te faciliteren is organisatiebreed een VR-Academy in het leven geroepen: een platform waar medewerkers uitgedaagd en gefaciliteerd worden om stil te staan bij hun eigen ontwikkeling. Leidinggevenden spelen een grote rol in het faciliteren van deze ontwikkeling. Om die reden is tegelijkertijd een traject opgestart om het leiderschap binnen onze organisatie te versterken. In samenwerking met een externe partner hebben alle leidinggevenden deelgenomen aan dit traject. Een ontwikkeling waarbij in de eerste fase is gefocust op de “ik” van de leidinggevenden zelf. Want immers, pas als je zelf goed bewust bent van je eigen gedrag en handelen kan je vanuit dat perspectief de medewerkers beter faciliteren en stimuleren. Inzicht in eigen kwaliteiten en kwaliteiten bij de medewerkers is de vervolgstap. In het najaar is er een goede stap gezet in deze ontwikkelrichting en is er ook een verbinding gemaakt naar de teamplannen van het jaar 2019. Teamontwikkeling speelt in deze teamplannen een centrale rol.

Banenafsprak

In het kader van onze maatschappelijke betrokkenheid maar ook volgens de Wet banenafpraak willen we als organisatie ruimte bieden voor mensen met een arbeidsbeperking. Volgens de wet moeten in 2024 overheidswerkgevers 25.000 extra banen hebben gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking. Omdat landelijk tot nu toe hun resultaten achterblijven, heeft het kabinet vanaf 2018 een quotum arbeidsbeperkten vastgesteld. Voor grote overheidswerkgevers is het quotumpercentage in 2018 vastgesteld op 1,93% (van de verloonde uren). Elk jaar wordt er gemeten

hoeveel extra banen zijn gecreëerd en of de doelstellingen van de Wet banenafpraak zijn behaald. Als dat niet het geval is, kan het kabinet een quotumheffing opleggen. Het kabinet besloot dat nog niet te doen over 2018. Onze organisatie voldoet ruimschoots aan dit quotum. Naast dat we zelf ook medewerkers die behoren tot deze doelgroep in dienst hebben genomen, hebben we ook een afspraak met een schoonmaakdienstverlener die uitsluitend mensen met een arbeidsbeperking uitleent.

Arbeidsmarktcommunicatie

In het jaar 2018 is ook veel aandacht besteed aan onze arbeidsmarktcommunicatie. De arbeidsmarkt wordt krappere en wij merken ook dat enkele vacatures moeilijk ingevuld konden worden. De huisstijl van vacatures is gewijzigd en is veel via sociale media geworven, naast de bestaande wervingskanalen. Daarnaast is ook veel geïnvesteerd in het maken van wervingsfilmpjes, die een goed beeld geven van onze organisatie als leuke organisatie om voor te werken en als een prettige werkgever.

We hebben in het jaar 2018 29 vacatures uitgezet, waarvan het merendeel intern is uitgezet en ook ingevuld, wat betekent er veel aandacht is voor interne mobiliteit (en dus het inzetten van de juiste persoon op de juiste plaats). In totaal hebben we ruim 60 gesprekken gevoerd (exclusief de vrijwilligers).

Financiën

De financiële beheersverordening en het treasurystatuut zijn geactualiseerd en bestuurlijk vastgesteld.

Informatisering en automatisering en Facilitair

De ICT-voorzieningen van de kazernes zijn in kaart gebracht. De onderhoudsplannen en vervangingsplannen, voor zowel huisvesting als ICT-voorzieningen, zijn opgesteld. Verwerking hiervan heeft plaatsgevonden in de begroting 2019 en verder.

Er is veel aandacht besteed aan informatiebeveiliging. De veiligheidsregio's hebben elkaar getoetst conform de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). De netwerkinfrastructuur naar de verschillende locaties is vernieuwd.

Het Besluit vervanging archiefbescheiden is bestuurlijk vastgesteld, waardoor we inmiddels uitsluitend digitaal archiveren. Tevens is hier een kwaliteitssysteem aan gekoppeld, waardoor de kwaliteit van het documentenlandschap goed beheerst wordt.

Diverse aanbestedingen hebben plaatsgevonden, waaronder de schoonmaak. Hierbij is veel aandacht besteed aan medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Verplichte beleidsindicatoren

Taakveld	Naam	Eenheid	Indicator
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,54
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,51
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 37,70
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	7%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	18%

3.3 Financiering

Inleiding

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de 'Wet Financiering Decentrale Overheden' (FIDO) en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasurybeleid van Veiligheidsregio IJsselland is vastgelegd in het treasurystatuut.

In de wet FIDO is bepaald dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit zijn de:

- het kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm;
- de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- de rentevisie;
- de rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Kasgeldlimiet

De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren. Door adequaat de renteontwikkelingen te blijven volgen kan optimaal gebruik worden gemaakt van de huidige lage rentepercentages, waarbij de kasgeldlimiet per kwartaal niet wordt overschreden. De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%. De kasgeldlimiet voor Veiligheidsregio IJsselland bedraagt $0,082 * 42,6$ miljoen euro = 3,5 miljoen euro. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend. In 2018 hebben wij geen kasgeldleningen aangetrokken.

Hier volgt een totaaloverzicht van het jaar 2018 van de modelstaten per kwartaal.

Kwartaal	Gemiddel de vlottende schuld	Gemiddelde vlottende middelen	netto vlottend tekort (+) of Overschot middelen (-)	Kasgeldlimiet	Ruimte (-) of overschrijding (+)
1e kwartaal	€ -	€ 7.378.226	€ -7.378.226	€ 3.493.983	€ -10.872.209
2e kwartaal	€ -	€ 8.319.563	€ -8.319.563	€ 3.493.983	€ -11.813.546
3e kwartaal	€ -	€ 5.270.495	€ -5.270.495	€ 3.493.983	€ -8.764.478
4e kwartaal	€ -	€ 5.918.191	€ -5.918.191	€ 3.493.983	€ -9.412.174

Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet niet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal en schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Hierbij de ingevulde modelstaat voor de berekening van het renterisiconorm.

Renterisiconorm (modelstaat B)

	W 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
1. Renteherzieningen/ herfinanciering	€ -	€ -	€ -	€ 4.000.000	€ -
2. Aflossingen *	€ -			€ -	€ -
3. Renterisico (1+2)	€ -	€ -	€ -	€ 4.000.000	€ -
4. Renterisiconorm	€ 8.521.910	€ 8.769.954	€ 8.900.000	€ 8.900.000	€ 8.900.000
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	€ 8.521.910	€ 8.769.954	€ 8.900.000	€ 4.900.000	€ 8.900.000
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4a begrotingstotaal	€ 42.609.548	€ 43.849.771	€ 44.500.000	€ 44.500.000	€ 44.500.000
4b Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm	€ 8.521.910	€ 8.769.954	€ 8.900.000	€ 8.900.000	€ 8.900.000

* Dit is exclusief de aflossingen van de gemeentelijke leningen m.b.t. de overname van de kazernes. Met deze aflossing vervalt ook de boekwaarde van de kazernes en gaan de kazernes weer gehuurd worden. Er vindt dus geen herfinanciering plaats.	€ 1.678.054	€ 501.299		€ 470.836	€ 6.064.986
---	-------------	-----------	--	-----------	-------------

In 2018 heeft de veiligheidsregio geen langlopende lening afgesloten en wordt dus voldaan aan de renterisiconorm.

Liquideitsplanning en financieringsbehoefte

Door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de jonge brandweerkazernes en -posten heeft Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Financieringsbehoefte

Bepaling financieringsbehoefte 2018:

Boekwaarde investeringen		€ 28.449.825
Reserves en voorzieningen	€	5.065.246
Langlopende geldleningen	€	<u>27.385.662</u>
		€ <u>32.450.908</u>
Tekort aan financieringsmiddelen		€ <u>-4.001.083</u>

Uit het overzicht blijkt dat wij een overschot aan financieringsmiddelen hebben van ruim 4 miljoen euro. Uit onze liquiditeitsplanning over 2018 was de verwachting dat wij meer geld nodig hadden. Door uitstel van de (vervangings)investeringen is een overschot aan financieringsmiddelen. Voor de rentelasten van deze langlopende lening is structurele dekking aanwezig in de programmabegroting.

Voor de tijdelijke overname van de brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal 28,9 miljoen euro geleend van verschillende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per gebouw aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). In 2018 zijn er twee kazernes overgedragen aan de gemeenten, namelijk kazerne Nieuwleusen en Zwartsluis.

Rentevisie

In de begroting 2018 zijn wij uitgegaan van 2,5% rente voor bestaand en nieuw aan te trekken materieel en 3,5% voor het tijdelijk overnemen van een aantal gebouwen. In 2018 zijn er geen extra leningen aangetrokken door uitstel van investeringen. Dit heeft rentevoordelen opgeleverd en zijn via begrotingswijzigingen in de tussentijdse bestuursrapportages gerapporteerd. Over de reserves en voorzieningen wordt/is geen rente berekend.

Renteschema

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 575.269
b. De externe rentebaten		-/- € -
Totaal door te rekenen externe rente		€ 575.269
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend.	-/- €	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	-
		-/- € -
Saldo door te rekenen externe rente		€ 575.269
d1. Rente over eigen vermogen		€ -
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		€ -
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		€ 575.269
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 575.269
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		€ -

Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De opbrengst uit de financieringsfunctie is de creditrente in rekeningcourant (schatkistbankieren). In 2018 hebben wij geen rentebedrag ontvangen voor het rekeningsaldo bij de schatkist.

3.4 Verbonden partijen

In deze paragraaf geven wij inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijke en financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang bedoelen wij dat Veiligheidsregio IJsselland middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op Veiligheidsregio IJsselland kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio IJsselland bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweerm medewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd te Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit 16 leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. Veiligheidsregio IJsselland heeft twee leden in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden. Veiligheidsregio IJsselland staat niet garant voor de eventuele tekorten van Stichting BOGO.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het algemeen bestuur en de bestuurlijke afvaardiging in het dagelijks bestuur.

Risicoanalyse

De Stichting BOGO is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. De veiligheidsregio betaalt niet een jaarlijkse bijdrage, maar neemt diensten (cursussen) af. De eventuele onrechtmatige transacties door Stichting BOGO werken niet door naar de veiligheidsregio.

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Doelstelling

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft volgens artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer, die is ingesteld en in stand wordt gehouden

door het bestuur ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Met dien verstande dat de nationale politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer en de vergunninghouder van de ambulancezorg voor de ambulancezorg. Per 1 oktober 2010 is de gemeenschappelijke regeling MON van kracht. De meldkamer is gevestigd in Apeldoorn en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamer en de alarmcentrale van de brandweer. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling MON voert het beheer van de meldkamerfaciliteiten. De kosten voor de exploitatie worden op basis van een begroting (en nacalculatie) gedeclareerd bij Veiligheidsregio IJsselland.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de leden in het bestuur.

Risicoanalyse

De MON is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. De veiligheidsregio betaalt jaarlijks een financiële bijdrage. De MON heeft geen reserves die kunnen dienen als buffer of dekking voor tegenvallers. Daarentegen hebben de deelnemers afgesproken dat de meldkamer te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling MON. De eventuele onrechtmatige transacties door de MON werken door naar de veiligheidsregio.

Cijferanalyse

Het financieel belang van de brandweer in de MON is 25%. Het aandeel brandweer is voor 38,7% voor VRIJ. De bijdrage voor 2018 is 345.208 euro.

	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 1.689.887	€ 1.072.508
Resultaat 2018	€ 189.488 voordelig saldo	

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Met uitzondering van de gebouwen die jonger zijn dan 10 jaar wordt de huisvesting gehuurd van de elf gemeenten. De huurprijs wordt gebaseerd op de kostprijs voor de gemeenten. Op basis van de begrotingen van de gemeenten zijn de volledige huisvestingskosten in beeld gebracht inclusief de kosten voor groot onderhoud.

Het groot onderhoud voor alle brandweerkazernes wordt uitgevoerd door de gemeentelijke vastgoedonderdelen. De kosten van dit groot onderhoud zijn in de nulmeting in beeld gebracht en maken naast de gemiddelde kapitaallasten deel uit van de huurprijzen. Bij de nog zeven brandweerkazernes die vanaf 2014 in eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland wordt het gemiddelde bedrag van het meerjarig groot onderhoudsplan gehanteerd als vergoeding aan de gemeente.

Binnen Veiligheidsregio IJsselland is het team Beheer & Techniek belast met het beheer en het onderhoud van al het rijdend materieel en de bijbehorende materialen. In de nog jonge organisatie wordt continu gewerkt aan efficiencyverbeteringen op dit gebied, waarbij telkenmale de balans moet worden gezocht tussen betrokkenheid van vrijwilligers in brandweerkazernes en de nodige zakelijkheid vanuit de organisatie.

3.6 Bezuinigingen / efficiency- schaalvoordelen 2018

In 2013 is het financieel kader van de nieuwe veiligheidsregio (na regionalisering van de gemeentelijke brandweer) bepaald. Bij de bestuurlijke afronding hiervan is besloten dat de nieuwe organisatie zelf de nadelige effecten van de btw-compensatie en de kosten van uitvoering van het sociaal plan op diende te vangen. Dit betekende voor 2018 een bezuinigingstaakstelling van 740.000 euro. In de vergadering van het algemeen bestuur van december 2014 zijn de bezuinigingsvoorstellen vastgesteld. Bij het uitwerken van de voorstellen is er vooral gekeken naar voorstellen die gericht zijn op efficiëntieverbetering. Het dienstverleningsniveau van de veiligheidsregio blijft in stand na uitvoering van de voorstellen. Het totaal aan gerealiseerde bezuinigingen is hoger dan de taakstelling. Het verschil maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat over 2018. De gerealiseerde bezuinigingen over 2018 zijn in een overzicht weergegeven:

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2018
1	Controllerstaken onderbrengen bij andere medewerkers	De controllerstaken worden per 1 januari 2014 uitgevoerd door middel van een intensieve samenwerking tussen Team Financiën en Team Bestuurszaken. De beleidsmedewerkers nemen het inhoudelijke deel van de taak voor hun rekening en de financieel adviseurs het financiële deel.	€ 80.000
2	Inkrimping formatie telefonie	In het oorspronkelijke formatieplan voor de nieuw te vormen VR IJsselland, was formatie opgenomen voor de bemensing van een telefooncentrale. Uiteindelijk is ervoor gekozen om het telefoonsysteem zodanig in te richten, dat afhandeling van de centraal binnenkomende telefoongesprekken, door de medewerkers van de secretariaten kunnen worden afgehandeld.	€ 100.000
3	Externe notulist bestuur vervangen door interne notulist	Intern uitvoeren verslaglegging bestuurlijke vergaderingen	€ 10.000
4	Vervallen regeling oud medewerker	Vanaf 2017 vervalt deze regeling waardoor formatieruimte ontstaat die niet wordt ingevuld.	€ 25.000
5	Digitalisering repressie	Het digitaal invoeren en muteren van object-planvorming voor repressie is minder arbeidsintensief geworden, waardoor vacatureruimte structureel niet ingevuld hoeft te worden.	€ 75.000
6	Uitvoeren project Stoom	Door verificatie te gaan toepassen op automatische brandmeldingen zal er een reductie plaats vinden van het aantal daadwerkelijke alarmeringen van de posten. Realisatie van deze bezuiniging vergt een investering vooraf die uit de exploitatie gedekt zal worden.	€ 100.000
7	Formatiereductie Bedrijfsvoering	Zoals vastgelegd in het eind 2013 vastgestelde organisatie- en formatieplan voor de nieuwe eenheid Bedrijfsvoering, heeft eind 2014 een herziening van het formatieplan plaatsgevonden. Bij deze herziening is sprake van een formatiereductie van 2,4 fte. Dit betekent een kostenreductie op de Gemene Rekening, waarvan 56% in het voordeel van de Veiligheidsregio. Vanaf 2015 betekent dit een bezuiniging van € 78.000.	€ 78.000

Materieel			
8	Mobiele copi unit (MCU)	De MCU wordt efficiënter vormgegeven dan landelijk geadviseerd. Gevolg i.p.v. een investering van € 700.000 in 10 jaar afschrijven, € 200.000 investeren en in 16 jaar afschrijven.	€ 65.000
9	Mobiele data terminals (MDT)	Meer gebruik maken van bestaande technologie en minder specifieke toepassingen laten ontwikkelen voor de brandweer. Voorzien wordt dat de huidige MDT's vervangen worden door goedkopere MDT's. Van 1,16 mln naar € 710.000	€ 100.000
10	Verminderen aantal redvoertuigen	Binnen de VR IJsselland zijn 6 redvoertuigen gestationeerd. Dit aantal kan tot 5 worden gereduceerd waarmee ook aan de in het dekkingsplan gestelde zorgnormen kan worden voldaan. Hiermee worden de kapitaallasten van 1 redvoertuig bespaard. In eerste kwartaal 2015 wordt nader bekeken hoe dit vorm te geven. Tevens zal worden onderzocht of in de toekomst een aantal redvoertuigen gelijktijdig afgeschreven kan worden waardoor bij vervanging een inkoopvoordeel kan worden gerealiseerd.	€ 60.000
Divers (communicatie, huisvesting en treasury)			
11	Uniformeren format nieuwsbrieven	Efficiëntere uitvoering van nieuwsbrieven	€ 7.500
12	Efficiëntere uitvoering communicatietaken	Meer inzet interne fotograaf i.p.v. externe fotograaf, drukwerk goedkoper inkopen door leveranciersvergelijking, minder en goedkoper filmmateriaal maken.	€ 10.000
13	Afstoten loods Deventer	Door herschikking van regionaal materieel en door de mogelijkheid tot beter ruimtegebruik van de brandweerkazernes in de gehele regio, is het mogelijk de door de voormalige VR gehuurde stallingsruimte aan de Staverenstraat te Deventer vrij te spelen. Dit betekent dat bij de einddatum 2017 van het huurcontract, de huur beëindigd kan worden. Nader onderzoek vindt plaats of eenmalige afkoop financieel gunstiger is.	€ 30.000
14	Rente	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeente was 4,5%. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven. Het incidentele voordeel is gepresenteerd in de najaarsnota.	€ 125.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen MT			€ 865.500
Bezuinigingstaakstelling (oplopend naar € 1,1 miljoen in 2024)			€ 740.000

Naast de herijking van de verdeelsystematiek, die in 2017 is ingegaan, is parallel binnen Veiligheidsregio IJsselland ook een analyse gemaakt van structurele efficiency- en schaalvoordelen op basis van de jaarrekening 2014 en 2015. In totaal is in 2018 een netto bedrag van ruim 1 miljoen euro aan besparingen gerealiseerd. De gerealiseerde besparingen zijn in het volgend overzicht weergegeven:

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2018
1	Afbouwtoelage (Berekenend op basis van natuurlijk verloop en bedrag per fte beroepskracht en vrijwilliger)	Aflopende garanties van het beroepspersoneel. Dit voordeel loopt op de komende jaren. In 2024 is het maximale voordeel bereikt ad € 67.000 structureel.	€ 6.556
		Aflopende garanties van de vrijwilligers.	€ 36.000
2	Vakteamleider repressie	Teamleidercapaciteit terugbrengen naar 1 vakteamleider binnen het proces repressie.	€ 80.000
3	Reductie OVD gebieden	Besparing op piket- en voertuigkosten. Er is één OvD-voertuig verkocht. Per 2017 te realiseren besparing op de kapitaallast bedraagt structureel: € 7.000.	€ 7.000
4	Bedrijfsvoering	Invullen van een efficiëntietaakstelling op de bedrijfsvoering die zowel ten goede komt aan de Veiligheidsregio (75.000: 56%) als de GGD (€ 59.000: 44%). Dit wordt onder andere vormgegeven door verkleining van de flexibele schil.	€ 75.000
5	Optimaliseren inroostering opleidingen via de vorming van een egalisatiereserve in combinatie met een verlaging van het structurele budget	Plannen van opleidingen en oefeningen wordt beter mogelijk door de mogelijkheid om financiële middelen in te zetten over de jaargrens heen. Hierdoor kunnen meer medewerkers per opleiding en oefening deel nemen en kan het opleidingsbudget structureel worden verlaagd. Bij het instellen van een egalisatiereserve dient voorkomen te worden dat deze negatief wordt door aanvulling vanuit de algemene reserve indien nodig.	€ 50.000
6	Optimaliseren invulling oefenprogramma	Verminderen/optimaliseren oefeninspanning op een verantwoorde wijze (Veiligheidsbureau € 12.000, GHOR € 18.000 en Brandweer € 50.000).	€ 80.000
7	Bijdrage huisvestingskosten bedrijfsvoering GGD	De GGD gaat bijdragen aan huisvestingskosten bedrijfsvoering conform overeengekomen verdeelsleutel.	€ 75.000
8	Verlagen post onvoorzien incidenteel	Post wordt deels verlaagd. Voorwaarde is dat de incidentele tegenvallers binnen de exploitatie of via de algemene reserve worden opgevangen. De verwachting is dat dit mogelijk is. Tot en met 2019 volledig meegenomen en daarna deels voor € 50.000.	€ 80.000

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2018
9	Niet benut budget bij GHOR en onderuitputting bestuurlijke kosten op basis van analyse van de jaarrekening 2015.		€ 24.000
10	Afschaffen OGS (Ongeval Gevaarlijke Stoffen) trein	Dit interregionaal organiseren. Nut op regionaal niveau is beperkt. Raming besparing € 6.000.	
11	Bredere inzet eigen personeel en minder inhuur derden (verlagen centraal inhuurbudget)	Eigen personeel meer inzetten over de processen/clusters heen. Bijvoorbeeld meer inzet interne projectleiders, inzet eigen medewerkers bij begeleiden oefeningen. Doelen zijn interessant werk, synergievoordelen en minder externe inhuur.	€ 100.000
12	Structurele rentevoordelen	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeenten was 4%. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven. Er is in 2015 een langlopende lening aangetrokken voor 1,05% en in 2016 is een lening tegen 1,65% aangetrokken. Een risico op langere termijn is dat over 20 jaar de rente hoger kan zijn en het budget dan onvoldoende is om de rentelasten te dekken.	€ 340.000
13	Professionaliseren inkooporganisatie	Professionaliseren van de inkooporganisatie levert op termijn inkoopvoordelen op. Raming organisatiebreed € 125.000.	€ 125.000
		Totaal financieel effect voorstellen	€ 1.078.556
	Lagere BDUR uitkering voor de veiligheidsregio IJsselland	Door de herijking van de Brede Doeluitkering ontvangt Veiligheidsregio IJsselland minder inkomsten.	€ 80.000
	Ontoereikende BTW compensatie in BDuR	Nog te realiseren taakstelling voor de ontoereikend BTW compensatie. Dit nadeel is tijdens het proces van regionalisering al in beeld gebracht. De jaarlijkse stijging loopt op tot 2024 en bedraagt dan in totaal € 260.000 structureel.	€ -
		Netto financieel effect	€ 998.556

4 Sociaal jaarverslag

4.1 Personele cijfers

In de volgende tabel zijn de formatie en de bezetting weergegeven van het jaar 2018. In dit overzicht zijn de medewerkers die op inhuurbasis een bijdrage hebben geleverd aan onze organisatie niet meegenomen. In het jaar 2018 hebben we gemiddeld 14 flexkrachten (uitzendkrachten en detacheringen) ingeleend.

De kosten voor medewerkers die afgelopen jaar op inhuurbasis werkzaamheden hebben verricht zijn financieel gedekt uit de niet ingevulde vacatureruimte.

Formatie en bezetting beroepsmedewerkers

Team	31-12-2018 FTE Formatie	31-12-2018 FTE Toewijzing inhuur	Overbezetting/ vacature ruimte 31-12-2018
Directie & staf + flexibele schil	15,37	5,00	10,37
Team GHOR	8,94	9,11	-0,17
Team HRM	14,50	13,26	1,24
Team Veiligheidsbureau	7,41	8,55	-1,14
Team Risicobeheersing	28,50	27,23	1,27
Brandweezorg	92,14	90,46	1,68
Team I&A	14,00	13,00	1,00
Team Facilitair	16,50	14,25	2,25
Team incidentbestrijding	17,76	16,90	0,85
Meldkamer	7,60	5,78	1,82
Team vakbekwaamheid	17,00	18,33	-1,33
Team beheer en techniek	18,94	19,17	-0,23
Staf en Beleid	14,11	12,73	1,38
Team Financiën	13,00	12,51	0,49
	285,76	266,29	19,47

Het personeelsbestand bestond 31 december 2018 uit 290 (beroeps)medewerkers ten opzichte van 294 op 31 december 2017 (exclusief 7 medewerkers die gebruik maken van de FLO-regeling).

- 282 vaste aanstellingen voor onbepaalde tijd;
- 7 tijdelijke aanstellingen voor bepaalde tijd;
- 1 tijdelijke aanstelling voor onbepaalde tijd.

In- en uitstroom

Team	1-1-2018 Aantal	31-12-2018 Aantal		Instroom	Uitstroom
Directie & staf + flexibele schil	10	6	-4		1*
Team GHOR	10	10	0	1	2*
Team HRM	16	16	0	2	2
Team Veiligheidsbureau	11	14	+3	2	1*
Team Risicobeheersing	30	28	-2		2
Brandweezorg	95	92	+3	3	4*
Team I&A	13	13	0	1	1
Team Facilitair	19	19	0		
Team incidentbestrijding	19	18	-1		1
Meldkamer	6	6	0		
Team vakbekwaamheid	19	20	+1	1	2*
Team beheer en techniek	20	20	0		
Staf en Beleid	15	15	0	3	3
Team Financiën	11	13	+2	2	
	294	290		15	19

*bovenstaand overzicht geeft alleen de medewerkers weer die in en uitdienst zijn gegaan. Er zijn ook medewerkers intern doorgestroomd naar andere teams waardoor het aantal op 31-12 anders kan zijn t.o.v. de in- en uitstroom

Aantal vrijwilligers (repressief en niet repressief) (inclusief in- en uitstroom)

	Aantal op 1-1-2018	instroom	uitstroom	Aantal op 31-12-2018
Balkbrug	13	1	1	13
Bathmen	24	1		25
Bergentheim	13			13
Dalfsen	32	1	4	29
De Krim	13	2	1	14
Dedemsvaart	22	2		24
Deventer	36		2	34
Diepenveen	23		1	22
Genemuiden	25	3	2	26
Giethoorn	19	1	3	17
Gramsbergen	18		3	15
Hardenberg	44	2	2	44
Hasselt	20	1	1	20
Heeten	16		1	15
Heino	19	1	1	19
IJsselmuiden	21	2	1	22

	Aantal op 1-1-2018	instroom	uitstroom	Aantal op 31-12-2018
Kampen	45	4	2	47
Kuinre	18		3	15
Lemelerveld	20	3		23
Luttenberg	14			14
Nieuwleusen	24		3	21
Oldemarkt	17	1		18
Olst	16	2		18
Ommen	32	3	4	31
Raalte	24		1	23
Slagharen	14			14
Staphorst	27		3	24
Steenwijk	28	1	4	25
Team incidentbestrijding (STH + AGS)	5	2	1	6
Team risicobeheersing II	1			1
Team vakbekwaamheid (Kerninstructeurs)	26	1	4	23
Vollenhove	18	1	2	17
Welsum	15	2		17
Wesepe	18			18
Wijhe	18	3	2	19
Zwartsluis	17		1	16
Zwolle	73	6	8	71
	828	46	61	813
	1-1-2018	instroom	uitstroom	31-12-2018

*Een aantal vrijwilligers zijn inzetbaar bij meerdere posten. In het overzicht wordt de vrijwilliger maar 1 keer geteld.

Het aantal vrijwilligers is ten opzichte van 2017 gedaald met 15 collega's. In het jaar 2018 is er nog geen sprake geweest van onderbezetting op de posten. Voor de komende jaren voorzien we wel een capaciteitsvraagstuk bij sommige posten. In de werving en selectie wordt hier extra aandacht aan besteed om de capaciteit op sterkte te houden.

Stagiaires

Als overheidsorganisatie bieden wij ook de mogelijkheden om te leren. In het jaar 2018 hebben wij 10 stagiaires mogen verwelkomen:

- 3 Team Veiligheidsbureau;
- 4 Team I&A;
- 1 Team HRM;
- 1 Team Staf en Beleid;
- 1 Team Incidentbestrijding.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim binnen Veiligheidsregio IJsselland bedroeg 4,22% in 2018. Voor de derde keer op rij zien we een verlaging van het ziekteverzuimpercentage binnen onze organisatie. Het landelijk gemiddelde van de laatste drie kwartalen in 2018 ligt op 5,0%. Het verzuimpercentage van het vierde kwartaal 2018 is door het CBS nog niet gepubliceerd.

Verzuimpercentage

	Verzuimpercentage Veiligheidsregio IJsselland	CBS Landelijk gemiddelde Openbaar bestuur en overheidsdiensten
2015	3,53 %	5,1 %
2016	5,36 %	5,3 %
2017	4,77 %	5,4 %
2018	4,22 %	5,0 %* *(excl. laatste kwartaal 2018)

4.2 Arbeidsomstandigheden

In deze paragraaf volgt een overzicht van activiteiten die in 2018 binnen Veiligheidsregio IJsselland op het gebied van arbeidsomstandigheden hebben plaatsgevonden.

Ongevallen en incidenten

In 2018 zijn er 39 ongevallen en bijna-ongevallen gemeld bij de medewerker Arbo. Het gaat om de volgende incidenten:

- 22 incidenten tijdens brandweer-oefenactiviteiten;
- 10 tijdens operationeel optreden van brandweer;
- 5 tijdens sportactiviteiten;
- 1 tijdens de PPMO;
- 1 onder overige omstandigheden.

Deze meldingen zijn opgeslagen in de persoonsdossiers van de betrokkenen.

Gevaarlijke stoffen meldingen

Dit jaar zijn de blootstellingen aan gevaarlijke stoffen gemonitord. In 2018 zijn 57 personen in aanraking gekomen met gevaarlijke stoffen bij negen verschillende incidenten. De gemelde situaties gaven geen aanleiding om de Inspecteur van SZW in te schakelen. Deze incidenten zijn wel teruggekoppeld met diverse gremia in het Arboplatform.

Arbodienst

Net zoals voorgaand jaar is er in 2018 structureel overleg geweest tussen de bedrijfsarts, leidinggevenden en HRM-medewerkers in de vorm van een sociaal medisch team (SMT). Het doel van het SMT is dat deze actoren per individuele situatie kunnen deelnemen aan het overleg om de

duurzame inzetbaarheid van de medewerkers te bevorderen. Indien noodzakelijk vindt maatwerk plaats. Medewerkers kunnen ook zelfstandig contact opnemen met de Arbodienst.

Ongewenst gedrag

Gevolgen van ongewenste omgangsvormen kunnen een enorme impact hebben op medewerkers en in bijzondere situaties op de omgeving en de organisatie. Medewerkers kunnen gebruik maken van een speciaal opgeleide vertrouwenspersoon, gefaciliteerd door de Arbodienst. De werkzaamheden van de vertrouwenspersoon bestaan uit de eerste emotionele opvang, hulp aan de betrokken medewerker, advisering voor een plan van aanpak, ondersteuning bij het realiseren van de gewenste aanpak, eventuele doorverwijzingen en nazorg. In 2018 is één keer gebruik gemaakt van de vertrouwenspersoon.

Veilige publieke taak (agressie & geweld)

In het afgelopen jaar is geen melding geweest van agressie en geweld, ook niet tijdens de jaarwisseling.

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

De laatste RI&E is uitgevoerd na de regionalisering van de brandweer, in 2014 -2015. In de afgelopen jaren zijn veel risico's die in die RI&E werden geconstateerd, opgepakt en uitgevoerd. In oktober 2018 kwam vanuit het team facilitair de opdracht om de RI&E op alle gebouwen van de veiligheidsregio te actualiseren. Dit was nodig, omdat kazernes zijn aangepast en wettelijke bepalingen zijn veranderd.

Om een onafhankelijk en tegelijkertijd een professionele beoordeling hiervan te realiseren is Veiligheidsregio Twente gevraagd om ondersteuning. Samen met een collega uit Twente zijn in de periode oktober en november 2018 alle posten in de regio IJsselland bezocht en beoordeeld op risico's. Hierbij is aan alle ploegleiders gevraagd of er op de post risico's spelen die van invloed zijn op de arbeidsomstandigheden. Na de rondgang langs de posten is een prioritering aangebracht in de geïnterviewde risico's en is een advies geschreven met betrekking tot de aanpak hiervan.

Arbo-Programma Veilig & Gezond

In 2017 is het Arbo-platform samengesteld, om in ieder geval alle Arbo-gerelateerde werkzaamheden bij elkaar te brengen. In 2018 heeft dit platform hard gewerkt aan een programmatische aanpak van alle in te schatten werkzaamheden en in november is het programmaplan door het managementteam vastgesteld.

Het programma streeft een tweetal doelen na:

- veiliger werken, met minder onveilige situaties en minder incidenten;
- het stimuleren van een gezonder leven, om mede daarmee een meer duurzame inzet van onze medewerkers te realiseren.

Concrete activiteiten die in het licht van het programma in 2018 plaatsgevonden hebben en bijdragen aan het realiseren van de strategische doelen zijn:

- Het voertuigreglement is aangepast op veiliger handelen. Tegelijkertijd is het trainingsprogramma voor brandweerchauffeurs hierop aangepast en heeft het meer veiligheidsaccenten gekregen om eenzijdige ongevallen (zoveel mogelijk) te voorkomen;
- De aannametest voor repressief personeel is gecheckt op het uitsluiten van risico-zoekend gedrag;
- Wekelijks zijn gezondheidstips gegeven via het Weekbericht;
- Er worden wekelijks sportlessen georganiseerd voor personeel;
- De contacten met het landelijke platform Arbeidsveiligheid zijn verstevigd;
- Er is aansluiting gezocht bij het landelijke programma 'Veilig werken met gevaarlijke stoffen';
- De risico-inventarisatie van alle brandweerposten is geactualiseerd;
- Op enkele na zijn alle repressieve procedures uit elf verschillende gemeentelijke handboeken KAM (Kwaliteitshandboek Arbo & Milieu) geactualiseerd en omgezet naar één 'Repressief Handboek IJsselland';
- Ook is hard gewerkt om alle organisatorische procedures te harmoniseren en om te zetten naar een eenduidig pakket op intranet;
- Er is gestart met een interne communicatiekalender;
- Er is gestart met een actualisatie van het arbobeleid.

Bijlage 1: Toelichting overschrijdingen opkomsttijden brandweer

Inleiding

In 2018 is bij 19% van de incidenten wordt de opkomsttijd overschreden. Bij driekwart van deze overschrijdingen is deze overschrijding onder de twee minuten.

De opkomsttijd bestaat uit de verwerkingstijd op de meldkamer, de uitruktijd (de tijd tussen alarmering en het uitrukken van het brandweervoertuig) en de aanrijtijd (de tijd tussen het wegrijden uit de post en de aankomst op de incidentlocatie). De overschrijdingen doen zich zowel voor bij de verwerking, het uitrukken en het aanrijden. Hieronder worden de oorzaken hiervan kort benoemd.

Oorzaken overschrijding tijdens het verwerken van de melding

Bij automatische brandmeldingen wordt tegenwoordig door de meldkamer contact opgenomen met het desbetreffende bedrijf om te checken of er daadwerkelijk sprake is van brand. Aangezien deze meldingen in circa 95% van de gevallen 'nodeloos' zijn, neemt daardoor het aantal nodeloze uitrukken af. Dit nabellen bij automatische meldingen zorgt echter wel voor langere opkomsttijden indien het wel gewenst is dat de brandweer ter plaatse komt, omdat het voertuig maximaal twee minuten op de uitslag hiervan wacht.

Oorzaken overschrijdingen tijdens het uitrukken

Het zijn vooral vrijwillige posten die de uitruktijden overschrijden (en niet de posten met beroepsbrandweer). Dat is natuurlijk niet zo vreemd, aangezien de vrijwilligers niet op de post verblijven, maar eerst van hun huis, werk of een andere locatie moeten komen. De uitruktijd is hiermee grilliger van aard. Daarnaast blijkt een oorzaak van de overschrijdingen tijdens het uitrukken te maken te hebben met de weersinvloeden waardoor het langer duurt voordat een vrijwilliger op de post arriveert.

Oorzaken overschrijdingen tijdens het aanrijden

De oorzaken van overschrijdingen op het gebied van het aanrijden komen ook door weersinvloeden, maar ook doordat het brandweervoertuig wat gealarmeerd wordt zich niet in de post bevindt. Dit is aan de orde wanneer het voertuig vertrekt vanaf een andere incidentlocatie, binnen het gebied aan het oefenen is of niet beschikbaar is bijvoorbeeld omdat het brandweervoertuig al ingezet is bij een incident waardoor een ander brandweervoertuig van een andere post, met een langere aanrijtijd, gealarmeerd moet worden.

Bijlage 2: Overzicht postalarmeringen 2018

Gemeente	Post	Totaal	Waarvan: prio 1	
			Brand	OMS
Dalfsen	Dalfsen	91	27	11
	Lemelerveld	35	6	2
	Nieuwleusen	78	21	7
Deventer	Bathmen	68	24	6
	Deventer	660	145	131
	Diepenveen	65	15	3
Hardenberg	Balkbrug	55	26	8
	Bergentheim	60	17	4
	Dedemsvaart	103	40	14
	De Krim	25	10	1
	Gramsbergen	37	8	9
	Hardenberg	210	67	32
Kampen	Slagharen	49	17	3
	Kampen	265	47	44
IJsselmuiden	IJsselmuiden	135	28	27
	Olst-Wijhe	55	13	14
Olst-Wijhe	Olst	55	13	14
	Welsum	12	5	0
	Wesepe	33	17	0
	Wijhe	67	25	12
Ommen	Ommen	164	53	18
Raalte	Heeten	22	5	1
	Heino	70	25	9
	Luttenberg	21	6	0
	Raalte	90	20	17
Staphorst	Staphorst	93	18	16
Steenwijkerland	Giethoorn	39	8	5
	Kuinre	11	4	0
	Oldemarkt	47	13	1
	Steenwijk	141	42	13
	Vollenhove	50	13	11
Zwartewaterland	Genemuiden	80	12	19
	Hasselt	102	26	24
	Zwartsluis	68	23	8
Zwolle	Zwolle Noord	697	107	195
	Zwolle Zuid	612	179	109
Totaal regionaal		4410	1112	774

Deel B   Jaarrekening

5 Overzicht van baten en lasten

N = Nadeel, V = Voordeel

	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Lasten					
Programma Crisisbeheersing	717.598	839.194	759.757	-79.437	V
Programma GHOR	1.006.566	982.195	990.587	8.392	N
Programma Brandweer	29.141.686	28.685.406	29.279.985	594.579	N
Programma Meldkamer	920.391	973.972	1.028.768	54.796	N
Programma Bevolkingszorg	325.214	414.713	410.013	-4.700	V
Programma Strategie & beleid	69.785	176.434	164.294	-12.140	V
Totaal lasten	32.181.240	32.071.914	32.633.404	561.490	N
Baten					
Programma Crisisbeheersing	0	-194.667	-65.640	129.027	N
Programma GHOR	0	0	-7.124	-7.124	V
Programma Brandweer	-321.020	-411.020	-803.405	-392.385	V
Programma Meldkamer	0	-175.000	-705.697	-530.697	V
Programma Bevolkingszorg	-139.596	-139.596	-139.596	0	
Programma Strategie & beleid	-20.150	-20.150	-20.000	150	N
Totaal baten	-480.766	-940.433	-1.741.463	-801.030	V
Saldo programma's					
Programma Crisisbeheersing	717.598	644.527	694.117	49.590	N
Programma GHOR	1.006.566	982.195	983.463	1.268	N
Programma Brandweer	28.820.666	28.274.386	28.476.580	202.194	N
Programma Meldkamer	920.391	798.972	323.071	-475.901	V
Programma Bevolkingszorg	185.618	275.117	270.417	-4.700	V
Programma Strategie & beleid	49.635	156.284	144.294	-11.990	V
Saldo programma's	31.700.474	31.131.481	30.891.941	-239.539	V
Saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen	-39.756.134	-39.895.574	-39.847.749	47.825	N
Overige baten en lasten (flexibele schil)	631.819	370.560	368.626	-1.934	V
Overzicht overhead	7.737.783	7.374.476	7.102.366	-272.110	V
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	313.942	-1.019.057	-1.484.815	-465.758	V
Bij: onttrekkingen aan reserves					
Programma Brandweer	-935.699	-207.699	-207.699	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	-67.360	-450.360	-450.910	-550	V
Totaal onttrekkingen aan reserves	-1.003.059	-658.059	-658.609	-550	V
Af: stortingen in reserves					
Programma Brandweer	598.688	598.688	598.688	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	90.428	90.428	90.428	0	
Totaal stortingen in reserves	689.116	689.116	689.116	0	
Saldo reserve mutaties	-313.943	31.057	30.507	-550	V
Gerealiseerde resultaat	-1	-988.000	-1.454.308	-466.308	V

5.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Bij de analyse van het resultaat is het onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming van groot belang. Ingevolge het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dient daarom een toelichting te worden gegeven op het gerealiseerde saldo baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat.

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de relatie tussen het gerealiseerde saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat.

Gerealiseerde totale baten en lasten:		-1.484.815 V
<i>Mutaties in de reserves (incidenteel)</i>		
Storting egalisereserve kapitaallasten	689.116	N
Onttrekking conform besluitvorming bestemming jaarrekeningresultaat	-555.550	V
Onttrekking incidentele compensatie Staphorst / Steenwijkerland	-67.360	V
Onttrekking egalisereserve kapitaallasten	<u>-35.699</u>	V
Per saldo onttrokken aan de reserves ten laste van de exploitatie		30.507 N
Gerealiseerde resultaat:		<u>-1.454.308 V</u>

De belangrijkste verschillen tussen de jaarrekening 2018 en de begroting 2018 (inclusief wijzigingen) vóór mutaties in de reserves hebben zich voorgedaan op de volgende onderdelen:

Programma (exclusief kosten overhead*):

▪ Crisisbeheersing	50.000 N	
▪ GHOR	1.000 N	
▪ Brandweer	202.000 N	
▪ Meldkamer	-476.000 V	
▪ Bevolkingszorg	-5.000 V	
▪ Strategie & beleid	-12.000 V	
		-240.000 V

Algemene lasten en dekkingsmiddelen:

▪ Eindheffing WKR	48.000 N	
▪ Overige baten en lasten	-2.000 V	
▪ Overzicht overhead*	-272.000 V	
		-226.000 V

Totaal verschil vóór mutaties in de reserves		<u>- 466.000 V</u>
--	--	--------------------

Afwijkingen mutaties reserves:

▪ Hogere onttrekking		- 500 V
----------------------	--	---------

Totaal verschil na mutaties in de reserves		<u>-466.500 V</u>
--	--	-------------------

*Saldo overzicht overhead:

▪ Financiën	-21.000 V	
▪ HRM	-186.000 V	
▪ ICT	-59.000 V	
▪ Facilitaire zaken	18.000 N	
▪ Bedrijfsvoering (gemene rekening)	-79.000 V	
▪ Directie	55.000 N	
▪ Staf & beleid	-35.000 V	
▪ Managers	35.000 N	
▪ Ondersteuning	0	
		-272.000 V

De in de programmarekening voorkomende lastenoverschrijdingen op het programma Crisisbeheersing, GHOR en brandweer passen binnen het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, waardoor geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ons algemene standpunt en die van onze belastingadviseur is dat VRIJ niet belasting- en aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Namelijk met de volgende redenering: voor het overgrote deel van de activiteiten/inkomsten is er geen sprake van deelname economisch verkeer en dus kan er geen sprake zijn van het drijven van een onderneming. De activiteiten (bijvoorbeeld detachering personeel), waarmee VRIJ wel deelneemt aan het economisch verkeer, wordt niet gestreefd naar winst en worden er geen structurele overschotten gerealiseerd. Vandaar dat het bedrag voor heffing van de vennootschapsbelasting nihil is.

Voor een nadere toelichting op de verschillen tussen de werkelijke uitgaven 2018 en de (gewijzigde) begroting 2018 wordt verwezen naar de toelichting bij de programma's in het jaarverslag, daar wordt antwoord gegeven op de vraag 'Wat heeft het gekost?'. Deze toelichting en bijlage 9 maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de toelichting overzicht baten en lasten. De toelichting van de algemene lasten en dekkingsmiddelen, overige baten en lasten en het overzicht overhead wordt in dit hoofdstuk gepresenteerd.

Programma Algemene lasten en dekkingsmiddelen

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Eindheffing werkkostenregeling	0	0	47.226	47.226	N
Gemeentelijke bijdragen	-34.077.184	-34.077.184	-34.077.183	1	N
Rijksbijdrage rampenbestrijding	-5.678.950	-5.818.390	-5.817.792	598	N
Totaal overige algemene dekkingsmiddelen	-39.756.134	-39.895.574	-39.847.749	47.825	N
Totaal saldo baten en lasten	-39.756.134	-39.895.574	-39.847.749	47.825	N
bij: onttrekkingen aan reserves	-67.360	-450.360	-450.910	-550	V
af: stortingen in reserves	90.428	90.428	90.428	0	
Resultaat	-39.733.066	-40.255.506	-40.208.231	47.275	N

Per saldo sluit het programma Algemene lasten en dekkingsmiddelen met een negatief saldo van € 47.000, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door:

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Over het jaar 2018 moeten wij een eindheffing betalen i.v.m. de overschrijding van de vrije ruimte van de werkkostenregeling.	€ 47.000	N
Totaal resultaat programma Algemene lasten en dekkingsmiddelen (nadeel)	€ 47.000	N

Overige baten en lasten

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
1. Flexibele schil	631.819	370.560	368.626	-1.934	V
Totaal saldo kostenplaatsen	631.819	370.560	368.626	-1.934	V
Totaal saldo baten en lasten	631.819	370.560	368.626	-1.934	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	631.819	370.560	368.626	-1.934	V

Per saldo sluiten de overige baten en lasten met een positief saldo van € 2.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

1. Flexibele schil

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Een klein voordeel in de loonkosten	€ 2.000	V
Totaal resultaat overige baten en lasten (voordeel)	€ 2.000	V

Overzicht overhead

N = Nadeel, V = Voordeel

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
1. Financiën	150.471	90.471	69.465	-21.006	V
2. HRM	726.679	726.179	540.150	-186.029	V
3. ICT	663.030	548.030	488.989	-59.041	V
4. Facilitaire zaken	461.644	392.644	410.214	17.570	N
5. Bedrijfsvoering (gemene rekening)	2.854.945	2.935.217	2.856.474	-78.743	V
6. Treasury	0	0	0	0	
7. Directie	353.673	572.903	627.837	54.934	N
8. Strategie & beleid	829.169	935.535	900.171	-35.364	V
9. Managers	1.105.228	582.086	617.477	35.391	N
10. Ondersteuning	592.946	591.411	591.590	179	N
Totaal saldo kostenplaatsen	7.737.785	7.374.476	7.102.366	-272.110	V
Totaal saldo baten en lasten	7.737.785	7.374.476	7.102.366	-272.110	V
bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	7.737.785	7.374.476	7.102.366	-272.110	V

Vanaf het jaar 2018 worden de kosten voor overhead niet meer toegerekend aan de programma's, conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De verschillende teams van bedrijfsvoering ondersteunen de taken ook voor de GGD IJsselland. Hiervoor is een overeenkomst voor 'kosten voor gemene rekening' opgesteld. De verrekening vindt plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten tegen de overeengekomen verdeelsleutel (56% VR en 44% GGD). De werkelijke bijdrage GGD aan de gemene rekening over 2018 is € 2.268.877 (begroting 2018 € 2.331.140).

Per saldo sluit de totale overheem met een positief saldo van € 272.000, dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door:

1. Financiën

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
De accountants- en advieskosten zijn lager uitgevallen. De analyse van het jaarrekeningresultaat laat zien dat hier structurele ruimte in zit. Deze ruimte wordt gebruikt om een deel van het inverdieneffect van 352.000 euro in te vullen.	€ -21.000	V
Totaal resultaat kostenplaats Financiën (voordeel)	€ -21.000	V

2. HRM

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Testen en keuring van de nieuwe vrijwilligers worden in januari 2019 uitgevoerd.	€ -47.000	V
Er zijn dit jaar minder persoonlijke ontwikkelingskosten in de programma's gemaakt. Voordeel is deels gebruikt voor extra kosten van de leiderschapsontwikkeling.	€ -139.000	V
Totaal resultaat kostenplaats HRM (voordeel)	€ -186.000	V

3. ICT

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
In 2018 is er minder technische expertise ingehuurd.	€ -29.000	V
In 2018 is er lagere onderhoud en aanschaf van software en telefonie nodig geweest.	€ -30.000	V
Totaal resultaat kostenplaats ICT (voordeel)	€ -59.000	V

4. Facilitaire zaken

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Er is meer inkoopexpertise nodig geweest in 2018. Dekking vanuit voordeel ICT.	€ 14.000	N
Er zijn in 2018 extra Arbo stoelen aangeschaft.	€ 4.000	N
Totaal resultaat kostenplaats facilitaire zaken (nadeel)	€ 18.000	N

5. Bedrijfsvoering (gemene rekening)

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Lagere afschrijvingskosten door uitstel van ICT investeringen i.v.m. transitie naar een meerjaren investeringsplan.	€ -110.000	V
In 2018 lagere telefoniekosten en lagere kosten ICT licenties.	€ -31.000	V
Een lagere bijdrage van de GGD doordat 44% van het voordeel voor de GGD is.	€ 62.000	N
Totaal resultaat kostenplaats bedrijfsvoering (gemene rekening) (voordeel)	€ -79.000	V

7. Directie

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Er zijn extra kosten gemaakt in 2018 voor leiderschapsontwikkeling. Dekking vindt plaats via het voordeel bij HRM op persoonlijke ontwikkelingsbudget.	€ 55.000	N
Totaal resultaat kostenplaats directie (nadeel)	€ 55.000	N

8. Strategie & beleid

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Er is minder inhuur nodig geweest voor ontwikkeling van SharePoint, doordat het dit jaar meer met eigen medewerkers is opgepakt.	€ -35.000	V
Totaal resultaat kostenplaats strategie & beleid (voordeel)	€ -35.000	V

9. Managers

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Hogere personeelskosten die grotendeels wordt veroorzaakt door de reiskosten.	€ 13.000	N
Een lagere doorbelasting van de werkelijke loonkosten naar het programma door een vacature in de loop van het jaar.	€ 22.000	N
Totaal resultaat kostenplaats managers (nadeel)	€ 35.000	N

10. Ondersteuning

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Geen afwijking ten op zichte van de gewijzigde begroting.	€ -	
Totaal resultaat kostenplaats ondersteuning	€ -	

Mutaties reserves

De exploitatie van Veiligheidsregio IJsselland wordt beïnvloed door stortingen in reserves en door onttrekkingen uit reserves. Het BBV geeft aan dat het resultaat van de exploitatie onderverdeeld moet worden in een saldo baten en lasten (voor bestemming) en in een resultaat. Het verschil tussen beide is dat in het resultaat de mutaties in de reserves zijn verwerkt.

Omschrijving	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	313.943	-1.019.057	-1.486.483	-467.426	V
<i>Mutaties reserves</i>					
bij: onttrekkingen aan reserves	-1.003.059	-658.059	-658.609	-550	V
af: stortingen in reserves	689.116	689.116	689.116	0	
Gerealiseerde resultaat	0	-988.000	-1.455.976	-467.976	V

Per saldo hebben de mutaties in de reserves geen effect op het resultaat in de exploitatie.

N = Nadeel, V = Voordeel

Afwijking	Bedrag	N/V
Geen afwijking ten op zichte van de gewijzigde begroting.	€ -	
Totaal mutaties in de reserves.	€ -	

6 Balans

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Omschrijving der activa	Boekwaarde 31-12-2018		Boekwaarde 31-12-2017	
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>		28.449.825	29.353.974	29.353.974
- Investerings met een economisch nut	28.449.825			
<i>Financiële vaste activa</i>		26.000	26.000	26.000
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	26.000			
Totaal vaste activa		28.475.825	29.379.974	29.379.974
Viottende activa				
<i>Voorraad</i>		36.742	-	-
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		7.001.983	6.022.517	6.022.517
- Vorderingen op openbare lichamen	597.557		789.747	789.747
- Overige vorderingen	92.120		151.052	151.052
- Uitzettingen in Rijks schatkist	6.312.306		5.081.719	5.081.719
<i>Liquide middelen</i>		410.863	395.192	395.192
- Banksaldi	403.065		392.478	392.478
- Kassaldi	7.798		2.714	2.714
<i>Overlopende activa</i>		1.216.514	1.103.420	1.103.420
- Vooruitbetaalde bedragen	1.124.510		967.260	967.260
- Overige nog te ontvangen bedragen	92.004		136.160	136.160
Totaal viottende activa		8.666.101	7.521.129	7.521.129
Totaal generaal		37.141.925	36.901.103	36.901.103

Ingediend bij het dagelijks bestuur van
Veiligheidsregio IJsselland d.d. 10 april 2019

Dhr. R.J.W. Maaskant

, Teammanager financiën

Omschrijving der passiva	Boekwaarde 31-12-2018		Boekwaarde 31-12-2017	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		5.065.246	1.000.000	3.580.431
- Algemene reserve	1.000.000		1.000.000	1.000.000
- Bestemmingsreserves	2.610.938		2.024.881	2.024.881
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit overzicht van baten en lasten	1.454.308		555.550	555.550
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		27.385.662	10.264.703	28.264.703
- Onderhandse leningen van:				
- Openbare lichamen	9.385.662		10.264.703	10.264.703
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.000.000		18.000.000	18.000.000
Totaal vaste passiva		32.450.908	31.845.134	31.845.134
Viottende passiva				
<i>Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		1.837.243	2.305.216	2.305.216
- Overige schulden	1.837.243		2.305.216	2.305.216
<i>Overlopende passiva</i>		2.853.774	2.750.753	2.750.753
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel:				
<i>Europese overheidslichamen</i>	125.974		95.949	95.949
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen</i>	-		232.694	232.694
- Nog te betalen bedragen	2.727.800		2.422.110	2.422.110
Totaal viottende passiva		4.691.017	5.055.969	5.055.969
Totaal generaal		37.141.925	36.901.103	36.901.103

Vastgesteld door het algemeen bestuur van
Veiligheidsregio IJsselland d.d. 3 juli 2019

Drs. H.J. Meijer

, voorzitter

Drs. A.H. Schreuders

, secretaris

6.1 Toelichting op de balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden. Alle in deze jaarrekening verantwoorde bedragen zijn vermeld in hele euro's.

Balans

- 1.1 Materiële vaste activa met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Slijtende investeringen worden het jaar na ingebruikneming lineair afgeschreven volgens een stelsel afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de nota "Financiële uitgangspunten en kaders 2014 Regionale Brandweer IJsselland" (bijlage 2). Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
- 1.2 Financiële vaste activa
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
- 1.3 Voorraad
De voorraad wordt gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs.
- 1.4 Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Op basis van verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.
- 1.5 Liquide middelen
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.
- 1.6 Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan de balansdatum, waarvan de omvang en/of het tijdstip op balansdatum onzeker zijn, doch redelijkerwijs en betrouwbaar zijn te schatten. Voor de afwikkeling van de verplichting is een uitstroom van middelen noodzakelijk.

- 1.7 Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossing. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.
- 1.8 Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Resultaatbepalingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde ultimo	31-12-2018	31-12-2017
BEDRIJFSGEBOUWEN	€ 11.378.252	€ 12.340.591
GROND EN TERREINEN	€ 1.082.415	€ 1.108.829
VERVOERSMIDDELEN	€ 8.913.192	€ 9.513.671
MACHINES, APPARATEN EN INSTALLATIES	€ 86.611	€ 102.557
ICT (overige materiële vaste activa)	€ 905.563	€ 1.181.767
BRANDVEILIGHEIDSVZ. (overige materiële vaste activa)	€ 5.975.519	€ 4.981.978
OEFENEN (overige materiële vaste activa)	€ 84.082	€ 100.904
JEUGDBRANDWEER (overige materiële vaste activa)	€ 24.192	€ 23.676
	€ 28.449.825	€ 29.353.974

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Categorie	Boekwaarde	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen	Afwaardering	Boekwaarde
	1-1-2018	2018	2018	2018	van derden		31-12-2018
Bedrijfsgebouwen	€ 12.340.592	€ 226.799	€ 579.740	€ 609.400			€ 11.378.252
Grond en terreinen	€ 1.108.829		€ 26.414	€ -			€ 1.082.415
Vervoersmiddelen	€ 9.513.671	€ 770.866		€ 1.336.580	€ 34.766		€ 8.913.192
Machines, apparaten en installaties	€ 102.557			€ 15.947			€ 86.611
ICT ((overige materiële vaste activa)	€ 1.181.766	€ 128.412		€ 404.615			€ 905.563
Brandveiligheidsvoorz. (overige materiële vaste activa)	€ 4.981.978	€ 1.843.946		€ 850.405			€ 5.975.519
Oefenen (overige materiële vaste activa)	€ 100.904			€ 16.823			€ 84.082
Jeugdbrandweer (overige materiële vaste activa)	€ 23.677	€ 4.569		€ 4.054			€ 24.192
	€ 29.353.974	€ 2.974.594	€ 606.154	€ 3.237.823	€ -	€ 34.766	€ 28.449.825

In 2018 is er sprake van ruim 600.000 euro aan desinvesteringen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de overdracht van kazerne Nieuwleusen aan de gemeente tegen boekwaarde. Verder heeft er een afwaardering plaatsgevonden, die wordt veroorzaakt door teruggaaf van bpm in 2018 op twee voertuigen, die in 2017 zijn geactiveerd.

De investeringen passen binnen het (meerjaren)beleid van de veiligheidsregio en er is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Per investering is een format ingevuld met inhoudelijke en financiële verantwoording, deze zijn bij team financiën beschikbaar.

Overname brandweermaterieel

Per 1-1-2014 hebben wij al het brandweermaterieel overgenomen van de gemeenten tegen de boekwaarde per 31-12-2013 en de dan nog resterende afschrijvingstermijnen van de gemeenten. Dit is conform de 'nota financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2014-2017 van de regionale brandweer IJsselland', die bestuurlijk is vastgesteld op 19 juni 2013. Wij hebben de boekwaarde en de resterende afschrijvingstermijn ingebracht in onze financiële administratie en hierop de jaarlijkse afschrijvingslast gebaseerd.

De afschrijvingstermijnen van de verschillende gemeenten wijken af van de huidige afschrijvingstermijnen van Veiligheidsregio IJsselland. De huidige afschrijvingstermijnen zijn ook in de 'nota financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2014-2017 van de regionale brandweer IJsselland' bestuurlijk vastgesteld.

De huidige afschrijvingstermijnen en vervangingswaarden gelden voor nieuwe (vervangings)investeringen van de veiligheidsregio, omdat bij het bepalen van de termijnen en vervangingswaarde ook rekening is gehouden met de huidige technieken. Het is technisch niet altijd mogelijk om van de overgenomen activa de afschrijvingstermijnen te verlengen, vandaar is er toen gezamenlijk besloten om voor de overgenomen brandweermaterieel de resterende afschrijvingstermijnen van de gemeenten te hanteren (bestendige gedragslijn).

Verder zijn de nieuwe afschrijvingstermijnen en vervangingswaarden gebruikt om de gemiddelde kapitaallast te berekenen voor de gemeentelijke bijdrage in de begroting (m.b.v. een inventarisatielijst per gemeente).

Stille reserve

Als de afschrijvingstermijnen van de overgenomen brandweermaterieel worden herzien, dan leidt dit tot een hogere boekwaarde op de balans en een lagere afschrijvingslast in de jaarrekening.

Doordat het besluit is genomen om van de overgenomen brandweermaterieel de resterende afschrijvingstermijnen van de gemeenten te hanteren ontstaat er dus een stille reserve van ongeveer 100.000 euro.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	26.000	26.000
	26.000	26.000

Dit betreft een nog openstaande vordering, die in 2020 wordt ontvangen.

Vlottende activa

Voorraad

Het saldo van de voorraad bestaat uit de volgende component:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Voorraad: Gereed product en handelsgoederen	36.742	0
	36.742	0

Vanaf het jaar 2018 is Veiligheidsregio IJsselland gaan werken met een centraal magazijn, die in Raalte is gevestigd. In eerste instantie alleen voor de kazernekleiding.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Boekwaarde per 31-12-2018	Voorziening voor oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	597.557	0	597.557	789.747
Overige vorderingen	92.120	0	92.120	151.052
Uitzettingen in Rijks schatkist	6.312.306	0	6.312.306	5.081.719
Totaal	7.001.982	0	7.001.982	6.022.517

De vorderingen op openbare lichamen zijn in 2018 ruim 192.000 euro lager. In 2018 is er geen extra bijdrage van de GGD nodig geweest voor de kosten gemene rekening en in 2017 wel. Ook is de afrekening FLO met de gemeenten dit jaar ruim 100.000 euro lager.

De overige vorderingen zijn in 2018 bijna 59.000 euro lager door minder detachering van medewerkers.

De uitzetting in Rijks schatkist is ruim 1,2 miljoen euro hoger in 2018. Dit wordt veroorzaakt door de uitgestelde (vervangings)investeringen.

Er zijn geen bedragen aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de veiligheidsregio buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Banksaldi	403.065	392.478
Kassaldi	7.798	2.714
	410.863	395.192

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2018 hebben kleine overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	320			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	334	343	335	321
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	14	23	16	1
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	42.610			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	42.610			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	320			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	30.046	31.183	30.864	29.508
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	334	343	335	321

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vooruitbetaalde bedragen	1.124.510	967.260
Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel (overige Nederlandse overheidslichamen)	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen	92.004	136.160
	<u>1.216.514</u>	<u>1.103.420</u>

De vooruitbetaalde bedragen zijn in 2018 ruim 157.000 euro hoger. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door vooruitbetaalde verzekeringspremie.

In 2018 is er 44.000 euro minder aan nog te ontvangen bedragen, dit wordt veroorzaakt door een lager ontvangst Impuls omgevingsveiligheid subsidie en geen schadeontvangsten.

Zie voor verdere toelichting bijlage 6 'Overzicht overlopende activa en passiva'.

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	1.000.000	1.000.000
Bestemmingsreserves:		
overige bestemmingsreserves	2.610.938	2.024.881
	3.610.938	3.024.881
Gerealiseerd resultaat	1.454.308	555.550
Totaal	5.065.246	3.580.431

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Saldo per 1 januari 2018	3.024.881
Bij: storting batig saldo 2017	555.550
Bij: overige stortingen	689.116
	4.269.547
Af: onttrekking aan reserves	658.609
Saldo per 31 december 2018	3.610.938

Het verloop in 2018 wordt in volgend overzicht per reserve weergegeven.

Reserves	Boekwaarde 01-01-2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	1.000.000					1.000.000
Transitie Meldkamer	450.000					450.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	343.994		622.910	555.550		276.634
Egalisatiereserve kapitaallasten	1.130.887	689.116	35.699			1.784.304
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	100.000					100.000
Totaal	3.024.881	689.116	658.609	555.550	-	3.610.938

Zie voor verdere toelichting bijlage 2 'Staat van reserves en voorzieningen' en bijlage 3 'Toelichting reserves'.

Resultaat

Onder 'gerealiseerd resultaat' is het resultaat ná mutaties in de reserves opgenomen. Hiervan wordt het volgende overzicht gegeven:

Totaal saldo baten en lasten	-1.484.815 V
Af: mutaties in de reserves (zie de toelichting op de rekening van baten en lasten)	<u>30.507 N</u>
Resultaat	<u>-1.454.308 V</u>

Voor de bestemming van het voordelig gerealiseerde resultaat van € 1.454.308 wordt aan het algemeen bestuur het volgende voorgesteld:

- 500.000 euro te storten in de reserve transitie meldkamer. In oktober 2018 is een eenmalige bijdrage van 500.000 euro ontvangen van het ministerie J&V naar aanleiding van een bestuurlijk akkoord. Deze eenmalige bijdrage is voor het uitwerkingskader meldkamer om onder andere de achterblijvende kosten van te betalen. Hierbij behoeft geen verantwoording aan het Rijk plaats te vinden. Voorgesteld wordt deze bijdrage in de reserve meldkamer te storten, aangezien de samenvoeging in 2022 plaatsvindt.
- 954.308 euro eenmalig terug te geven aan de gemeenten via de verdeelsleutel. Zie bijlage 4 voor de teruggaaf per gemeente.

Vaste schulden

De overname/ investeringen van het (brandweer)materieel maakt het voor Veiligheidsregio IJsselland noodzakelijk leningen af te sluiten.

Een gedeelte kan tijdelijk volgens de geldende kasgeldlimiet worden gefinancierd met kortlopende leningen. Voor het resterende deel zullen langlopende leningen moeten worden afgesloten. In 2018 is geen langlopende lening afgesloten.

Voor de tijdelijke overname van de negen brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal 28,9 miljoen euro geleend van de betreffende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per kazerne afgestemd op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). Jaarlijks betaalt Veiligheidsregio IJsselland aflossing aan de desbetreffende gemeente. In 2018 is één lening afgelost voor totaal 606.154 euro, namelijk de gemeente Dalfsen.

In bijlage 1 vindt u een overzicht van alle leningen inclusief rente en aflossing 2018.

Vlottende passiva

Vlottende schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige schulden	1.837.243	2.305.216
	<u>1.837.243</u>	<u>2.305.216</u>

De overige schulden zijn in 2018 ruim 467.000 euro lager t.o.v. 2017. In 2017 zat een grote huurfactuur in het saldo.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
--	----------------------------------	----------------------------------

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	125.974	328.643
Nog te betalen bedragen	2.727.800	2.422.110
	<u>2.853.774</u>	<u>2.750.753</u>

De voorschotbedragen zijn met ruim 200.000 euro afgenomen t.o.v. 2017. In 2017 is van een gemeente de bijdrage over de maand januari vooruit ontvangen en in 2018 niet.

De nog te betalen kosten zijn met ruim 305.000 euro toegenomen t.o.v. 2017. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere afdracht loonheffing over de maand december. De afdracht is hoger door uitbetaling van IKB in de maand december.

Zie voor verdere toelichting bijlage 6 'Overzicht overlopende activa en passiva'.

Financiële positie van Veiligheidsregio IJsselland

Gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland deelnemen, zijn wettelijk verplicht zodanig financieel bij te dragen aan de regeling dat de begroting daarvan altijd sluitend is. De algemene reserve heeft het karakter van een weerstandsreserve. De reserve bedraagt per 31 december 2018 één miljoen euro.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan verlofaanspraken.

- Verlofsaldi 2018: 16.862 uren. Dit totale saldo is ruim 9,1 fte en heeft een waarde van ongeveer 600.000 euro. Het betreft een kortlopende arbeidskosten gerelateerde verplichting met een jaarlijks vergelijkbaar volume, die op basis van het BBV niet op de balans mag worden opgenomen.
- Verplichtingen vanuit Europese aanbestedingen:
  - Aansprakelijkheidsverzekering € 20.276 per jaar
  - Applicatie HRM € 75.000 per jaar

- Applicatie Financieel € 12.597 per jaar
- Schoonmaak € 340.000 per jaar
- Vakbekwaamheid management systeem € 48.334 per jaar
- Tankwagen Hasselt € 175.000 incidenteel
- WTS500 Lemelerveld € 240.000 incidenteel

Voor de overige Europese aanbestedingen geldt dat raamovereenkomsten zijn afgesloten, waarbij geen afnameplicht geldt.

– Huur kazernes:

Omschrijving	Verhuurder	Ingangsdatum	Einddatum	Totale contractwaarde 2018	Contractwaarde vanaf 2019	Contractwaarde vanaf 2020	Verlenging mogelijk?
Huur kazerne Lemelerveld	Gemeente Dalfsen	1-1-2014	31-12-2018	€ 12.268	€ 12.268	€ 12.268	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Dalfsen	Gemeente Dalfsen	1-1-2014	31-12-2018	€ 23.261	€ 23.261	€ 23.261	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Nieuwleusen *	Gemeente Dalfsen	1-1-2019	31-12-2024	€ -	€ 120.980	€ 96.784	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes	Gemeente Deventer	1-1-2014	31-12-2018	€ 350.363	€ 350.363	€ 343.059	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Hardenberg	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 108.728	€ 108.728	€ 108.728	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Balkbrug	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 46.521	€ 46.521	€ 46.521	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne de Krim	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 10.478	€ 10.478	€ 10.478	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Bergentheim	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 25.376	€ 25.376	€ 25.376	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Slagharen	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 33.070	€ 33.070	€ 33.070	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Dedemsvaart *	Arriva Beheer BV	1-10-2013	30-9-2028	€ 497.503	€ 452.275	€ 407.048	10 jaar tot 30-09-2038
Huur kazerne Gramsbergen	R.W. Jaquet	1-1-2003	31-12-2016	€ 23.947	€ 23.947	€ 23.947	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne IJsselmuiden	Gemeente Kampen	1-1-2014	31-12-2018	€ 22.219	€ 22.219	€ 22.219	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Kampen *	Gemeente Kampen	1-1-2016	31-12-2020	€ 931.586	€ 621.057	€ 310.529	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Wijhe	Gemeente Olst Wijhe	1-1-2014	31-12-2018	€ 13.417	€ 13.417	€ 13.417	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Olst	Gemeente Olst Wijhe	1-1-2014	31-12-2018	€ 7.003	€ 7.003	€ 7.003	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes	Gemeente Raalte	1-1-2014	31-12-2018	€ 171.976	€ 171.976	€ 171.976	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Staphorst	Gemeente Staphorst	1-1-2014	31-12-2018	€ 24.234	€ 24.234	€ 24.234	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes Steenwijkerland	Gemeente Steenwijkerland	1-1-2014	31-12-2018	€ 155.423	€ 155.423	€ 155.423	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Hasselt	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2014	31-12-2018	€ 21.770	€ 21.770	€ 21.770	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Genemuiden	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2014	31-12-2018	€ 22.746	€ 22.746	€ 22.746	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Zwartsluis *	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2019	31-12-2024	€ -	€ 436.520	€ 349.216	Stilzwijgend per jaar
Huur loods Staverenstr Deventer	Tradek Deventer BV	1-1-2010	31-12-2019	€ 60.468	€ 30.234	€ -	Wordt beëindigd
Huur kazerne Zwolle-Zuid *	Gemeente Zwolle	1-1-2017	31-12-2026	€ 7.776.378	€ 6.930.640	€ 6.080.536	Stilzwijgend per jaar
			Totaal	€ 10.338.735	€ 9.664.507	€ 8.309.608	

* Dit betreft de totale contractwaarde en is niet het jaarlijkse huurbedrag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 15 januari 2019 heeft een overdracht van kazerne Zwartsluis plaatsgevonden aan de gemeente Zwartewaterland. Het gaat om een bedrag van 1.070.232 euro. Met deze overdracht is ook de langlopende schuld van deze gemeente met hetzelfde bedrag afgelost. De betreffende transactie is derhalve niet in de jaarstukken 2018 verwerkt.

7 Bijlagen Jaarrekening

Bijlage 1: Langlopende leningen

naam geldgever	oorspronkelijk bedrag geldlening	jaar van de laatste aflossing	bedrag begin dienstjaar	Afgesloten lening 2018	rente 2018	aflossing 2018	restantbedrag einde dienstjaar	t.b.v.
BNG Bank	€ 7.000.000	2035	7.000.000		€ 73.500	-	€ 7.000.000	materieel
BNG Bank	€ 5.000.000	2036	5.000.000		€ 82.726	-	€ 5.000.000	materieel
BNG Bank	€ 6.000.000	2037	€ 6.000.000		€ 107.400	-	€ 6.000.000	materieel
Gemeente Ommen	€ 3.014.618	2022	€ 2.750.288		€ 82.509	€ 66.083	€ 2.684.205	huisvesting
Gemeente Olst_Wijhe (Wesum)	€ 580.000	2023	€ 527.000		€ 15.810	€ 13.250	€ 513.750	huisvesting
Gemeente Olst_Wijhe (Wesepe)	€ 583.828	2019	€ 528.808		€ 15.864	€ 13.755	€ 515.054	huisvesting
Gemeente Dalfsen Teruglevering kazerne Nieuwleusen	€ 709.105	2018	€ 626.744		€ 15.669	€ 20.590 € 606.154	€ 606.154 € -606.154	huisvesting
Gemeente Raalte	€ 584.364	2021	€ 527.600		€ 15.828	€ 14.191	€ 513.409	huisvesting
Gemeente Zwartewaterland	€ 1.244.203	2018	€ 1.106.361		€ 27.659	€ 34.461	€ 1.071.900	huisvesting
Gemeente Zwolle (Middelweg)	€ 4.593.608	2022	€ 4.197.903		€ 138.531	€ 110.558	€ 4.087.345	huisvesting
TOTAAL	€ 29.309.724		€ 28.264.703	€ -	€ 575.495	€ 879.042	€ 27.385.662	

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2018	Vermeerderingen				Verminderingen				Boekwaarde per 31-12-2018	Voorstel tot resultaatbestemming 2018		Boekwaarde per 31-12-2018 na resultaatbestemming 2018
		Gerealiseerd resultaat 2017	ten laste van de exploitatie of (hulp)kostenplaatsen	ten laste van projecten buiten de exploitatie	ontvangen subsidies of gem. bijdragen	ten gunste van de exploitatie of (hulp)kostenplaatsen	ten gunste van balansposten vaste activa	aanwending t.g.v. balans	ten gunste van projecten buiten de exploitatie		vermeerdering	vermindering	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Algemene reserve													
Algemene reserve	€ 1.000.000									€ 1.000.000	€ 954.308	€ 954.308	€ 1.000.000
Totaal Algemene reserve	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ 954.308	€ 954.308	€ 1.000.000
Bestemmingsreserves													
Reserve Transitie meldkamer	€ 450.000									€ 450.000	€ 500.000		€ 950.000
Ontwikkeling Veiligheidsregio	€ 343.994	€ 555.550				€ 622.910				€ 276.634			€ 276.634
Egalisatiereserve kapitaallasten	€ 1.130.887		€ 689.116			€ 35.699				€ 1.784.304			€ 1.784.304
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	€ 100.000									€ 100.000			€ 100.000
Totaal bestemmingsreserves	€ 2.024.881	€ 555.550	€ 689.116	€ -	€ -	€ 658.609	€ -	€ -	€ -	€ 2.610.938	€ 500.000	€ -	€ 3.110.938
Totaal reserves	€ 3.024.881	€ 555.550	€ 689.116	€ -	€ -	€ 658.609	€ -	€ -	€ -	€ 3.610.938	€ 1.454.308	€ 954.308	€ 4.110.938

Bijlage 3: Toelichting reserves

Algemene reserve

Voor de organisatie heeft het eigen vermogen enerzijds een ‘financieringsfunctie’ van de materiële vaste activa en anderzijds een ‘bufferfunctie’ voor incidentele tekorten en bedrijfsrisico’s. De algemene reserve is het deel van het vermogen, waarop geen specifiek door het algemeen bestuur aangegeven bestemming rust. Na vaststelling van de jaarrekening 2018 van Veiligheidsregio IJsselland is de omvang van de algemene reserve 1.000.000 euro. Dit is genoeg om de risico’s te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om aan reeds aangegane en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2018 is 2,6 miljoen euro. De bestemmingsreserve ‘Ontwikkeling veiligheidsregio’ is bestemd voor de uitvoering van specifieke bestuursopdrachten/projecten.

Eind 2012 is van het Rijk een incidentele bijdrage ontvangen van 400.000 euro. Hiervan is door het algemeen bestuur besloten dat deze middelen worden ingezet ter dekking van de kosten die de transitie van de meldkamers met zich meebrengt. In de begroting is dit vertaald door hiervoor een afzonderlijke ‘bestemmingsreserve transitie meldkamers’ te benoemen. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 is 50.000 euro extra gestort in deze reserve, waarmee het totaal op 450.000 euro is gekomen. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictiekosten is op dit moment nog niet bekend.

In oktober 2018 is een eenmalige bijdrage van 500.000 euro ontvangen van het ministerie J&V naar aanleiding van een bestuurlijk akkoord. Deze eenmalige bijdrage is voor het uitwerkingskader meldkamer om onder andere de achterblijvende kosten van te betalen. Bij bestemming van het jaarrekeningresultaat 2018 wordt voorgesteld deze bijdrage in de reserve meldkamer te storten, aangezien de samenvoeging in 2022 plaatsvindt en de achterblijvende kosten dan vermoedelijk gaan optreden.

Met ingang van 2014 is een egalisatiereserve gevormd voor de kapitaallasten. In de begroting (en dus ook in de gemeentelijke bijdrage) wordt rekening gehouden met de gemiddelde kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren echter jaarlijks. Deze jaarlijkse fluctuaties worden gedempt via deze egalisatiereserve. Conform de begroting 2018 wordt per saldo 653.417 euro toegevoegd aan deze reserve.

De egalisatiereserve opleiden & oefenen is ingesteld om opleidingen en oefeningen makkelijker over de jaargrens heen te plannen. Hierdoor kunnen meer medewerkers per opleiding en oefening deelnemen.

Bijlage 4: Gemeentelijke bijdrage

Bijlage gemeentelijke bijdrage 2018					
	Gemeente	Structureel aandeel (in %) 2018	Gemeentelijke bijdrage 2018 (excl. BV) o.b.v. begroting	Incidentele teruggaaf 2018	Definitieve bijdrage 2018
1	Dalfsen	5,11%	€ 1.722.407	€ -48.755	€ 1.673.651
2	Deventer	18,96%	€ 6.607.752	€ -180.901	€ 6.426.852
3	Hardenberg	11,04%	€ 3.722.927	€ -105.335	€ 3.617.592
4	Kampen	8,22%	€ 2.778.438	€ -78.428	€ 2.700.009
5	Olst-Wijhe	4,09%	€ 1.411.585	€ -39.023	€ 1.372.562
6	Ommen	3,89%	€ 1.310.581	€ -37.115	€ 1.273.466
7	Raalte	6,65%	€ 2.241.265	€ -63.449	€ 2.177.816
8	Staphorst	2,73%	€ 918.986	€ -26.047	€ 892.939
9	Steenwijkerland	8,46%	€ 2.786.940	€ -80.718	€ 2.706.222
10	Zwartewaterland	4,67%	€ 1.574.649	€ -44.557	€ 1.530.092
11	Zwolle	26,20%	€ 9.001.653	€ -249.979	€ 8.751.674
	Totaal	100%	€ 34.077.184	€ -954.308	€ 33.122.876

Bijlage 5: Single Information Single Audit (SISA)

 <p>Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</p>			
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019			
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01</i> € 6.317.792

Bijlage 6: Overzicht overlopende activa en passiva

Overlopende activa

<u>Vooruitbetaalde bedragen 2019:</u>		€	1.124.510
<i>Licenties 2018</i>	€	541.573	
<i>Opleiding</i>	€	420.532	
<i>Verzekeringspremie</i>	€	140.595	
<i>Diverse overige bedragen 2018</i>	€	21.810	

Overige nog te ontvangen bedragen

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	Boekwaarde 31-12-2018
Schadeuitkeringen	€ 22.994	€ 22.994	€ -	€ -
Subsidie impuls omgevingsveiligheid	€ 64.609	€ 64.609	€ 48.821	€ 48.821
4e kwartaal OMS gelden	€ 43.620	€ 43.620	€ 42.437	€ 42.437
Diverse overige bedragen	€ 4.936	€ 4.736	€ 546	€ 746
	€ 136.160	€ 135.960	€ 91.804	€ 92.004

Overlopende passiva

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Boekwaarde 31-12-2018
IN PREP (Europese subsidie)	€ 95.949	€ 68.718	€ 38.693	€ 125.974
Gemeentelijke bijdragen	€ 232.694	€ -	€ 232.694	€ -

Nog te betalen bedragen: € 2.727.800

<i>Vrijwilligersvergoeding maand december</i>	€	265.196
<i>Afrekening MON (rode kolom)</i>	€	196.850
<i>Rente langlopende lening BNG</i>	€	183.651
<i>Maatwerkafspraken gemeenten</i>	€	69.103
<i>Inhuur beleidsmedewerker</i>	€	24.541
<i>Projectkosten LMS Oost</i>	€	18.770
<i>Belastingdienst</i>	€	72.891
<i>Levensloop</i>	€	55.246
<i>Loonheffing december</i>	€	1.439.091
<i>ABP december</i>	€	250.342
<i>Diverse overige bedragen</i>	€	152.121

Bijlage 7: Overzicht taakvelden

Jaar 2018	Baten		Lasten		Verdeling naar programma's					
					Crisisbeheersing	GHOR	Brandweer	Meldkamer	Bevolkingszorg	Strategie &Beleid
0.1 Bestuur	€ -20.000	€ 164.294	-	-	-	-	-	-	-	100%
0.4 Overhead	€ -2.451.256	€ 9.553.622	-	-	-	-	-	-	-	-
0.5 Treasury	€ -575.269	€ 575.269	-	-	-	-	100%	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 368.626	-	-	-	-	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	€ -658.609	€ 689.116	-	-	-	-	86,88%	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten	€ -	€ 1.454.308	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ -41.616.438	€ 32.281.589	2,30%	3,00%	89,95%	3,00%	1,25%	0,50%		
2.1 Verkeer en vervoer	€ -	€ 234.746	-	-	-	-	100,00%	-	-	-
8.3 Wonen en bouwen	€ -	€ -	-	-	-	-	-	-	-	-
	€ -45.321.572	€ 45.321.571								

Bijlage 8: Incidentele baten en lasten

In 2018 hebben zich de volgende incidentele baten en lasten voorgedaan:

- In 2018 is er vanuit het Rijk een incidentele uitkering van 139.000 euro ontvangen voor loon- en prijsbijstellingen (voordeel).
- In de begroting 2018 was 1,5% ruimte om een stijging van de lonen en de sociale lasten op te vangen. Uit de analyse van de werkelijke salarissen in 2018 blijkt dat de totale stijgingen hoger zijn, dan financieel beschikbaar is. Conform afspraak in het dagelijks bestuur op 15 maart 2018 is ook het nadeel van de werkgeverslaten op de toelagen verwerkt in 2018 door dit binnen de bestaande budgetten op te vangen (totaal 352.000 euro). De autonome ontwikkelingen veroorzaken een totaal nadeel van 861.000 euro. Dit nadeel is structureel verwerkt in de begroting 2019.
- Jaarlijks wordt Vitens betaald voor het onderhoud van de brandkranen. Een derde van de brandkranen (+/- 6.800) is eind 2017 afgestoten en zorgt voor structureel lagere onderhoudskosten. Bestuurlijk is, met de vaststelling van de Visie op bluswater, afgesproken dit voordeel in te zetten voor de dekking van de kapitaallasten van het peloton groot watertransport, die in 2019 wordt geleverd. In ons afschrijvingsbeleid staat dat de afschrijving het jaar na levering start en dat is in dit geval het jaar 2020. Dit betekent voor het jaar 2018 een eenmalig voordeel van 125.000 euro.
- In de begroting 2018 zijn wij uitgegaan van de investeringen die in 2017 zouden worden gedaan. In 2017 zijn veel aanbestedingen/opdrachten uitgezet, maar vindt de daadwerkelijke levering plaats in 2018. Er is sprake geweest van planningsoptimisme. Dit geeft voor 2018 een incidenteel voordeel van 205.000 euro op de afschrijvingslasten. Ook de rentelasten blijven hierdoor achter, doordat wij nog geen langlopende leningen hoeven af te sluiten. Dit geeft voor 2018 een incidenteel voordeel van 255.000 euro op de rentelasten.
- Voor de huisvesting zijn wij in de begroting 2018 uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% (conform de vastgestelde financiële uitgangspunten en kaders). De werkelijke rentepercentages zijn, afhankelijk van de looptijd van de lening, lager. Dit is een incidenteel voordeel (35.000 euro), zolang de kazernes eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland. Bij het verstrijken van de herzieningstermijn worden de kapitaallasten omgezet in een huurlast, vandaar dat het geen structureel karakter heeft.
- Vanaf de begroting 2018 is rekening gehouden met het vervallen van de inkomsten voor het openbaar meldsysteem (OMS). Een aantal bedrijven en instellingen is, op grond van het Bouwbesluit, verplicht om een automatische doormelding naar de meldkamer te realiseren in geval van activering van rookmelders, sprinklerinstallaties en dergelijke. Veiligheidsregio

IJsselland heeft een contract met Siemens afgesloten voor het realiseren en onderhouden van deze doormeldingen. De bedrijven en instellingen betalen Siemens hiervoor en Siemens draagt een deel van deze abonneegelden af aan Veiligheidsregio IJsselland. Diverse ontwikkelingen maken op termijn een andere inrichting van het OMS-stelsel noodzakelijk, mede gezien de samenvoegingen van regionale meldkamers naar uiteindelijk tien meldkamers. Vanwege de overdracht van de OMS-meldingen op termijn naar het landelijke Meldkamer Dienstencentrum (MDC), loopt Veiligheidsregio IJsselland inkomsten mis. Het contract met Siemens, dat eind 2017 was verlopen, is verlengd tot de samenvoeging in 2020. Dit geeft voor het jaar 2018 een eenmalig voordeel van 175.000 euro.

- In oktober 2018 is een eenmalige bijdrage van 500.000 euro ontvangen van het ministerie J&V naar aanleiding van een bestuurlijk akkoord. Deze eenmalige bijdrage is voor het uitwerkingskader meldkamer om onder andere de achterblijvende kosten van te betalen.

Bijlage 9: Publicatie bezoldiging topfunctionarissen

	A. Schepers
Funcctiegegevens	Commandant regionale brandweer
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.572
Beloningen betaalbaar op termijn	17.551
<i>Subtotaal</i>	126.123
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	126.123
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.171
Beloningen betaalbaar op termijn	15.602
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000
Totale bezoldiging 2017	121.773

Alle leden van het AB en DB vanuit de Veiligheidsregio IJsselland zijn onbezoldigd.

NAAM	FUNCTIE
<i><u>Algemeen bestuur:</u></i>	
H.J. Meijer	Voorzitter algemeen bestuur
R. König	Vicevoorzitter algemeen bestuur (vanaf 11 juli 2018)
A.P. Heidema	Vicevoorzitter algemeen bestuur (tot 11 juli 2018)
R. Bats	Lid algemeen bestuur
T.C. Segers	Lid algemeen bestuur
H.C.P. Noten	Lid algemeen bestuur
E.J. Bilder	Lid algemeen bestuur
J.M. Vroomen	Lid algemeen bestuur
P.H. Snijders	Lid algemeen bestuur
B. Koelewijn	Lid algemeen bestuur
A.G.J. Strien	Lid algemeen bestuur
M.P. Dadema	Lid algemeen bestuur
<i><u>Dagelijks bestuur:</u></i>	
H.J. Meijer	Voorzitter dagelijks bestuur
R. König	Vicevoorzitter dagelijks bestuur (vanaf 11 juli 2018)
A.P. Heidema	Vicevoorzitter dagelijks bestuur (tot 11 juli 2018)
B. Koelewijn	Lid dagelijks bestuur
A.G.J. Strien	Lid dagelijks bestuur

Bijlage 10: Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018